Този документ е средство за документиране и не обвързва институциите

►**B**

РЕШЕНИЕ НА КОМИСИЯТА

от 24 ноември 1999 година

относно дефинициите на характеристиките, списъка на земеделските продукти, изключенията от дефинициите и регионите и зоните във връзка с изследванията на структурата на земеделските стопанства

(нотифицирано под номер C (1999) 3875)

(2000/115/ЕО)

(ОВ L 38, 12.2.2000 г., стр. 1)

Изменено с

		Официален вестник		
		№	страница	дата
►**M1**	Регламент (ЕО) № 1444/2002 на Комисията от 24 юли 2002 година	L 216	1	12.8.2002
►**M2**	Регламент (ЕО) № 2139/2004 на Комисията от 8 декември 2004 година	L 369	26	16.12.2004
►**M3**	Регламент (ЕО) № 204/2006 на Комисията от 6 февруари 2006 година	L 34	3	7.2.2006
►**M4**	Регламент (ЕО) № 1792/2006 на Комисията от 23 октомври 2006 година	L 362	1	20.12.2006

Изменено с

►**A1**	Акт относно условията за присъединяване към Европейския съюз на Чешката република, Република Естония, Република Кипър, Република Латвия, Република Литва, Република Унгария, Република Малта, Република Полша, Република Словения и Словашката република и промените в учредителните договори на Европейския съюз	L 236	33	23.9.2003

▼B

РЕШЕНИЕ НА КОМИСИЯТА

от 24 ноември 1999 година

относно дефинициите на характеристиките, списъка на земеделските продукти, изключенията от дефинициите и регионите и зоните във връзка с изследванията на структурата на земеделските стопанства

(нотифицирано под номер C (1999) 3875)

(2000/115/ЕО)

КОМИСИЯТА НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност,

като взе предвид Регламент (ЕИО) № 571/88 на Съвета от 29 февруари 1988 година относно организирането на изследванията на Общността на структурата на земеделските стопанства [1], последно изменен с Решение 98/377/ЕО на Комисията [2], и по-специално член 8, параграф 1 от него,

като има предвид, че:

(1) Съгласно член 8, параграф 1 от Регламент (ЕИО) № 571/88, всички изменения в списъка с характеристики на изследването, както и измененията на дефинициите на характеристиките на изследването и на определянето на границите на регионите, зоните на изследване и другите териториални единици, се определят съгласно процедурата, предвидена в член 15 от посочения регламент, т.е. с решение на Комисията след становище на Постоянния комитет по земеделска статистика.

(2) Резултатите от изследванията на Общността на структурата на земеделските стопанства, предвидени в Регламент (ЕИО) № 571/88, могат да бъдат съгласувани в цялата Европейска общност, само ако термините, съдържащи се в списъка с характеристики, се разбират и прилагат по един и същ начин.

(3) Списъкът с характеристики за изследванията е последно изменен с Решение 98/377/ЕО, предвид основното изследване на структурата на земеделските стопанства от 1999—2000 г. и като има предвид, че Решение 89/651/ЕИО на Комисията [3], последно изменено с Решение 97/418/ЕО [4], уточнява дефинициите, списъка на земеделските продукти, изключенията от дефинициите, прилагани в някои държави-членки, както и регионите и зоните на изследване, които следва да се приложат в рамките на изследванията върху структурите от 1988 до 1997 г. В резултат на това, Решение 89/651/ЕО трябва да се адаптира и допълни.

(4) Към списъка с характеристики са добавени нови променливи. Развитието на земеделието изисква преразглеждане на дефинициите на редица остарели променливи. Приложение I към настоящото решение на Комисията следователно съдържа нов списък с дефиниции, в резултат на изследванията на Общността върху структурата след 1997 г.

(5) Списъкът на земеделски продукти, посочен в дефиницията на земеделски стопанства, и списъкът на изключенията от дефи-

[1] ОВ L 56, 2.3.1988 г., стр. 1.
[2] ОВ L 168, 13.6.1998 г., стр. 29.
[3] ОВ L 391, 30.12.1989 г., стр. 1.
[4] ОВ L 177, 5.7.1997 г., стр. 26.

▼B

ниците на Общността също следва да бъдат преразгледани, поради настъпили специфични обстоятелства в някои държави-членки. Тези преработени списъци на земеделски продукти и на изключенията, включени в списъка на дефинициите, се съдържат в приложения II и III към настоящото решение на Комисията.

(6) Необходимо е да се получи по-голяма яснота относно взаимната връзка между номенклатурата на териториалните статистически единици (NUTS) и регионите и зоните, използвани за целите на изследванията на земеделската структура. Подходящо е тези региони и зони да се уточнят в отделно приложение IV към настоящото решение на Комисията.

(7) Мерките, предвидени в настоящото решение, са в съответствие със становището на Постоянния комитет по земеделска статистика,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Дефинициите на Общността, които трябва да се използват след 1997 г. за изследванията на Общността на структурата на земеделските стопанства съгласно Регламент (ЕИО) № 571/88, и отнасящите се до тях обяснения и примери, са посочени в приложение I.

Член 2

Списъкът на земеделски продукти, цитиран в дефиницията на земеделски стопанства в приложение I, е посочен в приложение II.

Член 3

Предвид специфичните обстоятелства в някои държави-членки, изключенията от дефинициите на Общността се приемат така, както са формулирани в приложение III.

Член 4

Списъкът на региони и зони за целите на изследванията на Общността върху структурата на земеделските стопанства, цитиран в дефиницията за зона на изследване в приложение I, е посочен в приложение IV.

Член 5

Решение 89/651/ЕИО се отменя.

Член 6

Адресати на настоящото решение са държавите-членки.

▼M1

ПРИЛОЖЕНИЕ I

ДЕФИНИЦИИ И РАЗЯСНЕНИЯ ОТНОСНО СПИСЪКА С ХАРАКТЕРИСТИКИ, ИЗПОЛЗВАНИ В ОБЩНОСТНИТЕ ПРОУЧВАНИЯ НА СТРУКТУРАТА НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНСТВА

(I = дефиниции, II = обяснителни бележки)

▼M3

СЕЛСКО СТОПАНСТВО

I. Отделна единица, техническа и икономическа, която има еднолично управление и произвежда селскостопанска продукция или поддържа земи, които вече не се използват за производствени цели, в добро земеделско и екологично състояние в съответствие с Регламент (ЕО) № 1782/2003 на Съвета [1]. Стопанство може да предостави също така и други допълнителни (неселскостопански) продукти и услуги.

▼M1

II. 1. Земеделското стопанство се дефинира по следните критерии:

1.1. Производство на земеделски продукти

За „земеделски продукти“ се приемат продуктите, включени в приложение II;

1.2. Общо управление

Може да има общо управление, дори ако то се осъществява от две или повече лица, които действат съвместно;

1.3. Самостоятелна единица в технически и икономически смисъл

По принцип това означава съвместното използване на труд и средства за производство (машини, сгради, земя и т.н.).

▼M3

1.4. С реформата на Общата селскостопанска политика от 2003 г. „Поддържането на земята в добро земеделско и екологично състояние“ бе въведено като земеделска дейност (член 2 от Регламент (ЕО) № 1782/2003). Освен тази дейност фермерите няма нужда да упражняват друга селскостопанска дейност, за да имат достъп до схемата за единични плащания.

▼M1

2. Специални случаи

2.1. а) Ако по данъчни или някакви други причини едно земеделско стопанство бъде поделено между две или повече лица, но остане под общо управление (един общ ръководител), така че да може да се счита за една икономическа единица, то продължава да се приема за едно стопанство;

б) Ако две или повече отделни стопанства, всяко едно от които преди е било независимо стопанство, са се обединили под ръководството на един стопанин, те се считат за едно стопанство, ако вече имат един общ управител или ако използват обща работна ръка или оборудване.

2.2. Ако парцел земя бъде задържан от предишния стопанин, а самото стопанство бъде прехвърлено на негов приемник (наследник, арендатор и др.), то този парцел:

[1] ОВ L 270, 21.10.2003 г. стр. 1.

▼M1

а) се включва в стопанството на приемника, ако задържаната земя се обработва съвместно с останалата част от стопанството и ако като цяло се използват същата работна ръка и средства за производство, както и в останалата част от стопанството;

б) се придава към стопанството на предишния стопанин, ако обикновено се обработва с работната ръка и средствата за производство на това стопанство.

2.3. Следните стопански единици се считат за земеделски стопанства, ако отговарят на останалите споменати по-горе критерии за дефиниране на земеделски стопанства:

а) развъдници за бикове, нерези, кочове и пръчове, конезаводи и люпилни;

б) земеделски стопанства към изследователски институти, санаториуми и почивни домове, религиозни общности, училища и затвори;

в) земеделски стопанства, представляващи част от промишлени предприятия;

г) общинска земя, състояща се от пасища, градини или друга земя, ако земята се стопанисва като земеделско стопанство от съответните местни органи (например чрез отдаването ѝ за пасище на добитък на други лица срещу определена такса). Тук не се включват следните видове земи:

— разпределена общинска земя (B/3),

— общинска земя, която е отдадена под аренда (B/2).

2.4. Не се считат за земеделски стопанства следните образувания, освен ако не упражняват други дейности, които дават основания за включване към земеделските стопанства:

а) конюшни за ездитни или състезателни коне, хиподруми (т.е. земя, използвана за тренировка на състезателни коне), ако в тях не се извършват размножителни дейности;

б) развъдниците за кучета;

в) пазари, кланици и др. (без размножителни дейности).

2.5. Няколко отделни стопанства могат да обединят ресурсите си за извършване на определена земеделска дейност съвместно, формирайки по този начин отделно смесено предприятие, което функционира независимо от поддържащите го стопанства (родителските стопанства). Тези предприятия могат да бъдат например общи овощни градини, общи обори за добитък, общи мандри. В резултат се получава частично сливане и тези смесени предприятия тук се наричат „групови стопанства с общ продукт“. Тези „групови стопанства с общ продукт“ се третират като земеделски стопанства, независими от „родителските стопанства“, при условие че използват предимно свои собствени производствени ресурси и не разчитат предимно на производствените ресурси на „родителските“ стопанства.

A. **ГЕОГРАФСКО МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ НА СТОПАНСТВАТА**

II. Стопанството и цялата свързана с него информация се документира към областта, общината или проучвания

▼M1

район, в който е разположена централата на съответното земеделско стопанство (A/1).

Централата на стопанството се дефинира съгласно документираните правила на съответната държава-членка.

Ако дадено стопанство е разположено само частично в определен вид район (напр. необлагодетелстван район), стопанството се класифицира като принадлежащо към този район, ако по-голямата част от земята, спадаща към него или централата му са разположени във въпросния район. За всички стопанства и за всяка позиция от A/1 до A/3 следва да се избере и приложи едно от тези правила.

A/1 **Анкетен участък**

I. Географското разположение на всяко стопанство се обозначава с код, посочващ страната, региона и анкетния участък.

II. ►M2 ———————— ◄

A/1 a) *Община или проучван участък*

I. Географското разположение се обозначава с код, посочващ общината или поданкетния участък, което позволява агрегиране на резултатите по различни видове зони на регионално равнище.

II. Използваните кодове за общини или поданкетни участъци отговарят на равнище 4 или 5 от номенклатурата на териториалните единици за статистически цели (NUTS). ►M2 ———————— ◄

A/2 **Необлагодетелствани земеделски райони**

I. Районите, които към датата на провеждане на проучването са получили статут на необлагодетелствани земеделски райони по смисъла на членове 18, 19 и 20 от Регламент (ЕО) № 1257/1999 на Съвета [1] (и, където това е приложимо, последните законови разпоредби), фигуриращи в общностния списък на необлагодетелстваните земеделските райони, съдържащ представените от държавите-членки необлагодетелствани райони в изпълнение на посочения регламент.

II. Необлагодетелстваните земеделски райони включват планински райони (A/2 a), райони, засегнати от специфични проблеми, и други необлагодетелствани райони.

A/2 (a) *Планински райони*

I. Райони, които към датата на провеждане на проучването имат статут на планински по смисъла на член 18 от Регламент (ЕО) № 1257/1999 (и където това е приложимо, последните законови разпоредби) и които фигурират в общностния списък на необлагодетелстваните земеделски райони, представени от държавите-членки в приложение на посочения регламент.

A/3 **Земеделски зони с екологични ограничения**

I. Районите, които към датата на провеждане на проучването имат статут на земеделски райони с екологически ограничения по смисъла на член 16 от Регламент (ЕО № 1257/1999) (и където това е приложимо, последните законови разпоредби).

II. Селските стопани могат да получават плащания за разходи и пропуснати приходи вследствие приложените екологически ограничения в техните земеделски райони. Тези ограничения следва да представляват резултат от приложените ограничения върху селскостопанските

[1] ОВ L 160, 26.6.1999 г., стр. 80.

▼M1

практики на базата на правилата за опазване на околната среда на Общността.

Изключват се зоните, върху които са наложени ограничения само по силата на национални или регионални разпоредби.

Тези зони могат да бъдат разположени в необлагодетелствани земеделски.

Това са предимно райони по Натура 2000, т.е. специални райони за консервация/защита, в които се намират застрашени животински или растителни видове (на базата на Директива 92/43/ЕИО на Съвета от 21 май 1992 г. относно съхраняването на естествените местообитания и на дивата флора и фауна (ОВ L 206, 22.7.1992 г., стр. 7—50).

Б. **ЮРИДИЧЕСКО ЛИЦЕ И УПРАВЛЕНИЕ НА СТОПАНСТВОТО (към датата на провеждането на проучването)**

Б/1 и Б/2 **Лице, носещо юридическа и икономическа отговорност за стопанството: стопанин**

I. Стопанин на стопанството е онова юридическо лице, група от физически лица или юридическото лице, за чиято сметка и от чието име се осъществява дейността на стопанството и което носи юридическа и икономическа отговорност за него, т.е. което поема стопанския риск при осъществяване дейността на стопанството. Стопанинът може да притежава изцяло стопанството, да го наема или да бъде наследствен дългосрочен арендатор, или ползвател, или попечител.

II. Юридическата и икономическата отговорност се определя съгласно документираните собствени правила на съответната държава-членка.

Стопанинът може да е делегирал изцяло или частично правомощията за осъществяването на ежедневните финансови и производствени дейности на стопанството на управител.

В случаите на изполица (виж позиция В/3 а) изполичарят се посочва като стопанин, а не като собственик.

При груповите стопанства само партньорите, участващи в земеделската дейност на стопанството (виж Л/1 — Л/6), се считат за стопани.

Б/1 а) и б) *Физическо лице*

I. Физическото лице може да бъде или отделно лице (едноличен стопанин) или група лица (партньори в групово стопанство).

II. Въпросът дали даден стопанин е физическо или юридическо лице е важен за класифицирането на стопанствата в следните групи:

Стопанства, чийто стопанин е:

а) физическо лице и едноличен стопанин на независимо стопанство;

б) група от физически лица, представляващи група партньори в „групово стопанство“;

в) юридическо лице.

Нормативната уредба на някои държави-членки третират юридическите лица (фирмите) като физически лица или група от физически лица по данъчни и/или законови съображения. По принцип това са предприятия в някаква форма, при които един или повече от членовете носят пълна отговорност за задълженията на предприятието. В подобен случай държавите-членки могат да причисляват юридическото лице към кате-

▼M1

гориите еднолични стопани или групови стопанства. Това може да се извърши само на базата на документирани правила, които са изрично формулирани и последователни.

Б/1 а) *Физическо лице, представляващо едноличен стопанин на независимо стопанство*

I. Отделен индивид и физическо лице, което е стопанин на стопанство, което не е свързано с други стопанства или други стопани, нито поради общо управление, нито по силата на някаква подобна уредба.

II. Такъв стопанин може да взема сам решения по отношение на стопанството.

Съпрузи или близки членове на семейство, които притежават или наемат стопанство заедно, следва обикновено да бъдат считани за стопанисващи едно независимо стопанство, управлявано от един едноличен стопанин.

Две лица, живеещи заедно като съпрузи, без да са сключили брак, също се третират като съпрузи при положение, че те юридически са признати за такива в съответната държава-членка.

Следните категории лица, *inter alia*, се считат за еднолични стопани: братя и сестри, общи наследници по силата на завещание или при липса на такова и др., ако те не са сключили споразумение и не са третирани данъчно и/или юридически като групов стопанин или като юридическо лице по законите на съответната държава-членка.

Ако дадена фирма (юридическо лице) е притежание на едно физическо лице и се третира като физическо лице от съответната държава-членка (виж дефиницията за физическо лице), тя се счита за стопанство с едноличен стопанин.

Ако само едно лице носи пълна юридическа и икономическа отговорност за стопанството, това лице се счита за едноличен стопанин, дори ако стопанството отговаря на останалите критерии за групово стопанство.

Б/1 б) *Едно или повече физически лица, които представляват партньор в групово стопанство*

I. Партньорът/партньорите в груповото стопанство са физически лица, които притежават, арендуват или стопанисват под някаква друга форма съвместно едно земеделско стопанство или управляват съвместно своите индивидуални стопанства така, все едно те са едно общо стопанство. Това сътрудничество се извършва или по силата на закона, или по силата на писмено споразумение.

II. Ако дадена фирма (юридическо лице) е притежание на повече от едно физическо лице и се третира като физическо лице от съответната държава-членка, то тя се счита за групово стопанство.

Държавите-членки, които са решили да не събират информация за груповите стопанства, събират цялата информация за всички стопанства, чиито стопани са физически лица по вариант Б/1 а), независимо дали те са „групови стопанства“ съгласно дефиницията тук. Ако за едно стопанство две или повече физически лица изпълняват функциите на стопанин, само едно от тях се посочва като такъв (например този, който поема най-големия дял от риска или който поема основната част от управлението на стопанството. Ако тези критерии не са достатъчни да се избере едно лице, изборът трябва да се базира на някакъв друг критерий, например възрастта). Всички изисквани данни за стопаните се събират на името на това лице. Това лице

▼M1

също така се счита за управител на стопанството. Всички останали лица, работещи в стопанството, се записват в позиция Л/4 „работна ръка, която не е член на семейството“, независимо от тяхната роднинска връзка със стопаните.

Б/1 в) *Юридическо лице*

I. Юридическа единица, различна от физическото лице, но притежаваща обичайните права и задължения на лице, като например способността да съди или да бъде давана под съд (собствена обща правоспособност).

II. Юридическите лица могат да бъдат публични или частни, *inter alia*:

— държава, региони, общини и др.,

— църквите и техните институции,

— други подобни организации от публичен или полупубличен характер,

— всички търговски предприятия, освен спадащите към Б/1 а) или б), особено фирмите с ограничена отговорност, включително такива кооперативни предприятия,

— всички публични дружества (предприятията, които са издали акции),

— фондациите (организации, управляващи средства за определени цели, които често са социални или филантропични),

— непублични дружества с ограничена отговорност,

— всички други предприятия от подобен характер.

Б/2 **Управител на стопанството**

I. Физическото лице, отговарящо за нормалните ежедневни финансови и производствени функции при управлението на съответното стопанство.

II. Управителят и стопанинът по принцип, но не винаги, са едно и също лице, когато стопанинът е физическо лице.

В случаите, когато стопанинът не е управител, стопанинът е нает или назначил някой друг, който да ръководи работата на стопанството. Това може да бъде например член от семейството на стопанина (Б/2 а) или неговият/неговата съпруг/съпруга) (Б/2 б), но може да бъде и лице, което няма роднинска връзка със стопанина.

Стопанството може да има само един управител.

Цялата информация за груповите стопанства, която се изисква относно управителя, се записва на името на партньора, който се счита за стопанин.

Б/2 а) *Членове на семейството*

I. По принцип членовете на семейството на стопанина са съпругата/съпругът, роднините по възходяща и низходяща линия (включително роднините по сватовство или по силата на осиновяване) и братята и сестрите на стопанина или на неговата съпруга/нейния съпруг.

II. Самите стопани не са включени в членовете на семейството.

Б/3 **Земеделско обучение на стопанина**

За всяко лице се записва само едно (най-високото) равнище на земеделско обучение.

▼M1

Само практически селскостопански опит

I. Опит, придобит чрез практическа работа в земеделско стопанство.

Основно земеделско обучение

I. Всякакъв курс, завършен в общ селскостопански колеж и/или учебно заведение, специализирано в определени предмети (в това число градинарство, лозарство, горско стопанство, рибовъдство, ветеринарно дело, механизация на селското стопанство и др. подобни дисциплини).

II. Завършеният земеделски стаж се счита за основно обучение.

Пълно земеделско обучение

I. Всеки курс за обучение с продължителност, равна на най-малко две години редовно обучение след завършване на задължителното образование (виж Л/1 — Л/6 „Задължително образование“), проведен в селскостопански колеж, университет или друг висш институт, специализиран в селското стопанство, градинарството, лозарството, горското стопанство, рибовъдството, ветеринарното дело, механизацията на селското стопанство или друга подобна дисциплина.

B. **ВИД ВЛАДЕНИЕ И ПРОИЗВОДСТВЕНА СИСТЕМА**

B/1 — B/3 **Използвана селскостопанска площ**

I. Общата площ, заета с обработваема земя, постоянни пасища, трайни насаждения и градини за лично ползване

B/1 **Земеделска площ, обработвана от собственика**

I. Земеделска площ, която се стопанисва от проучваното стопанство и която е собственост на стопанина или се обработва от него в качеството му на ползвател или наследствен дългосрочен арендатор или по силата на някакъв друг еквивалентен вид земевладение.

II. Земята, отпусната на земеделски работник (за негово собствено ползване) като част от неговото възнаграждение, се счита за принадлежаща към стопанството, което е извършило предоставянето, освен в случаите, когато въпросният земеделски работник използва свои собствени средства за производство.

Парцелите земя, които се задържат от предишния стопанин (виж Земеделско стопанство, точка 2.2.), се считат за принадлежащи към стопанството, заедно с което задържаната земя обикновено се обработва, и по принцип за нейното обработване се използват същата работна сила и средства за производството, както и за останалата част от стопанството.

Правото да се пасе добитък в общите пасища обаче не се включва например в общото пасище, принадлежащо на община или кооператив (подобни площи не се включват в това проучване, тъй като не са част от стопанство).

B/2 **Земеделска площ, обработвана от арендатор**

I. Земя, която се наема от стопанството срещу определена, предварително съгласувана аренда (изплащана в пари, в натура или по някакъв друг начин), и за която е налице (писмен или устен) договор за аренда. Тази земеделска площ се причислява към едно стопанство. Ако дадена площ е била арендувана от няколко стопанства по време на референтната година, тя обикновено се причислява към стопанството, с което е свързана за най-дълъг срок по време на референтната година.

II. Арендуваната земя може да се състои от:

— цялостно стопанство,

▼M1

— отделни парцели земя.

Арендуваната земя не може да се счита за част от стопанството на собственика, а винаги се счита за част от стопанството на арендатора. Намиращите се на въпросната земя животни се смятат за принадлежащи на стопанството, което е техен собственик.

Парцелите земя или стопанствата, които стопанинът арендува от членове на своето семейство спадат в тази категория, ако въпросните площи се обработват като част от проучваното стопанство. Включва се и земята, която принадлежи на друго стопанство, но се обработва от проучваното стопанство в замяна за определен брой работни часове, но не и земя, предоставена на разположение на селскостопанските работници като форма на възнаграждение. Обратно на случаите, при които на селскостопанските работници се отдава земя като форма на възнаграждение, като земята по принцип остава в системата за сеитбооборота на стопанството, тук се има предвид споразумение за земевладение, при което се определя не само площта на въпросната земя, но също така и нейното местоположение и точни граници.

Арендуваната земя, която се преотстъпва на трета страна, се включва в стопанството на въпросната трета страна, тъй като тя не представлява част от проучваното стопанство.

B/3 **Земеделска площ, която се обработва на изполица**

B/3 а) *Земеделска земя, обработвана на изполица*

I. Земя (която може да съставлява цялостно стопанство), която се стопанисва в съдружие между собственика и изполичаря по силата на писмено или устно споразумение за обработка на изполица. Продукцията (икономическа или физическа) от обработваната на изполица площ се поделя между двете страни по силата на сключеното споразумение.

II. Това включва, *inter alia*:

Colonia parziaria при цялостни стопанства

При *Colonia parziaria* при цялостни стопанства дарителят поверява стопанството на главата на семейството, който се задължава с помощта на членовете на своето семейство (фермерското семейство) да извършва цялата работа, която е необходима за поддържане на стопанството, като самият той поема част от разходите, а производството на фермата се разделя с дарителя според предварително определено съотношение.

B/3 б) *Земеделска площ, която се стопанисва посредством други методи на владение*

I. Други методи на владение, невключени другаде от B/1 до B/3а).

II. Това включва, *inter alia*:

1. Земя, върху която стопанинът притежава права:

   — по силата на длъжността, която заема (горски, свещеник, учител и др.),

   — разпределена от общината или от друга организация, например общинско пасище, което е разпределено по площ (за разлика от земята, върху която се упражняват общи права за паша на добитък).

2. Земя, която се обработва от стопанството напълно безплатно (например части от изоставени стопанства, които се обработват от проучваното стопанство);

3. *Colonia parziaria* върху отделни парцели земя

▼M1

При *Colonia parziaria* върху отделни парцели земя дарителят поверява само един или няколко парцела земя, които се използват при същите условия, както е посочено в буква а).

B/5 **Производствена система и практики**

B/5 а), г) и д) *Биологично земеделие*

I. Събира се информация относно това, дали в стопанството се практикува земеделие съгласно възприетите норми и правила, предвидени в Регламент (ЕИО) № 2092/91 на Съвета ([1]), последно изменен с Регламент (ЕО) № 473/2002 на Комисията ([2]), или където е приложимо, последното законодателство в областта на „биологичното производство на селскостопански продукти и обозначенията за такова производство на селскостопанските продукти и храните“, и/или еквивалентни национални разпоредби за биологично производство.

II. Регламентът създава хармонизирана рамка за етикетиране, производството и контрола на селскостопански продукти, които носят или е предвидено да носят обозначения, посочващи биологични методи на производство. Съгласно разпоредбите на регламента производството трябва да се извършва така, че парцелите земя и местата за производство и съхранение на продукцията да бъдат ясно разграничени от тези на всяка друга производствена единица, която не произвежда в съответствие с нормите за биологично земеделие.

В случай че методите на биологичното земеделско производство се прилагат само върху част от използваната земеделска площ или част от животните в стопанството, под тази точка се записват само тези конкретни площи и животни.

B/5 а) *Използваната земеделска площ на стопанството, върху която се прилагат методите на биологичното земеделие*

I. Онази част от използваната земеделска площ на стопанството, върху която производството е напълно съобразено с принципите на биологичното производство на равнище ферма, съдържащи се в приложение I към Регламент (ЕИО) № 2092/91.

II. Регламентът прави разграничение между площите, които са напълно съобразени с възприетите норми, и останалите, които все още се намират в преходен период. Само продукцията, произхождаща от площи, които са приведени в пълно съответствие с принципите на биологичното производство, могат да се предлагат на пазара с етикет, обозначаващ използването на методите на биологичното производство.

Под настоящата точка се вписват само площите, които са преминали през целия преходен период (виж B/5 г).

B/5 г) *Използваната земеделска площ на стопанството, която се намира в преход към биологични методи за земеделско производство*

I. Тази част от използваната земеделска площ на стопанството, върху която се прилагат методите за органично земеделие, но където още не е завършил преходният период, необходим за постигането на пълно съответствие с принципите на биологичното производство на равнище ферма, определени в приложение I към Регламент (ЕИО) № 2092/91.

II. По тази точка се вписват само онези площи, които не са преминали през целия преходен период (виж B/5 а).

([1]) ОВ L 198, 22.7.1991 г., стр. 1.
([2]) ОВ L 75, 16.3.2001 г., стр. 21.

▼M1

B/5 д) *Стопанства, в които методите на биологично производство се прилагат и по отношение на животинската продукция*

I. Стопанствата, в които цялата или част от животинската продукция напълно съответства на принципите на биологичното производство на равнище ферма, определени в приложение I към Регламент (ЕИО) № 2092/91 или се намират в преходния период за постигането на такова съответствие.

II. Регламентът предвижда по принцип цялата животинска продукция на стопанството да се отглежда в съответствие с правилата на биологичното производство. Само в случаите, при които има ясно разделение по отношение на сградите, парцелите и видовете, част от животните може да се отглеждат по различен метод.

B/5 в) *Подпомагане на агроекологични ангажименти*

I. Всяка помощ, която се изплаща на дадено стопанство по програма на държавата-членка по смисъла на членове 22—24 от Регламент (ЕО) № 1257/1999 или, където това е приложимо, последното законодателство. Тук се включват също така и всички останали помощи, заплащани в рамките на подобни програми на базата на по-стари законови разпоредби на Общността. Изключват се помощите, изплащани само за биологично земеделие.

II. В съответствие с Регламент (ЕО) № 1257/99 могат да се изплащат помощи за селскостопански производствени методи, които опазват околната среда и поддържат селските райони (агроекология) посредством:

— начини за ползване на земеделска земя, които са съвместими с опазването и подобряването на околната среда, ландшафта и неговите компоненти, природните ресурси, почвата и генетичното многообразие,

— екстензивно земеделие и стопанисването на пасищни системи с ниска интензивност,

— консервация на изкуствено поддържана среда с висока природна стойност,

— поддържане на ландшафта и исторически забележителности върху земеделска земя,

— използването на екологичното планиране в селскостопанската практика.

Помощите могат да се отпускат на фермери, които поемат агроекологични задължения за срок от най-малко пет години (или за по-дълъг период при необходимост). Тези задължения надхвърлят приложението на обичайните добри селскостопански практики и предвиждат услуги, които не се предвиждат от никоя друга мярка за отпускане на помощи, като например пазарна подкрепа или компенсаторни плащания.

Помощта се изчислява на базата на пропуснати ползи, допълнителни разходи вследствие поетите задължения и необходимостта от осигуряване на поощрение.

Подобни подпомагащи програми вече са осъществявани в съответствие с предишни законови разпоредби на Общността. Като се имат предвид поетите дългосрочни задължения в рамките на тези програми, те могат да останат в сила в продължение на много години. Този вид помощи също се вписват по настоящата точка.

▼**M2**

B/05. **Земеделски практики и системи**

1. *B/5 е) Помощ за капиталовложения през последните пет години*

I. Обществените помощи за капиталовложения се отнасят до мерките, обхванати от Регламент (ЕО) № 1257/1999 по отношение на развитието на селските райони.

II. „Директно“ означава, че характеристиката не обхваща инвестиционната помощ, която не е била предоставена директно на земеделското стопанство, но е предоставена на по-високо ниво (регионално или на група), дори когато земеделското стопанство би могло да се възползва от тази помощ индиректно. Примери за капиталовложения, които не са обхванати:

— основните услуги за икономиката и населението в селските райони,

— развитието и подобряването на инфраструктурата, свързана с развитието на земеделието,

— създаването на помощни услуги в земеделското стопанство и на услуги в управлението на земеделието,

— маркетинг на качествени земеделски продукти,

— подобряване на почвите,

— уедряване на земеделските земи.

Тази рубрика не обхваща също така мерките и подкрепата, визирани в Регламент (ЕО) № 1257/1999, които не съответстват на инвестициите, като:

— обучението (глава III),

— ранното пенсиониране (глава IV),

— необлагодетелстваните зони и зоните, подложени на ограничения от гледна точка на околната среда (глава V);

— агроекологията (глава VI).

2. *B/5 е), i) Полза от държавните помощи в рамките на производствените капиталовложения*

1. Производствените капиталовложения се отнасят, в Регламент (ЕО) № 1257/1999, до:

— член 4: инвестиции в земеделските стопанства,

— член 8: установяване на млади фермери.

3. *B/5 е), ii) Полза от държавните помощи в рамките на мерките за развитие на селските райони*

I. Мерките за развитие на селските райони, обхванати от този въпрос, са някои мерки, приложени по силата на член 33 от Регламент (ЕО) № 1257/1999:

— обновлението и развитието на селата и защитата и съхраняването на селското наследство,

— диверсификацията на земеделските дейности и на дейностите близки до земеделието, за да се създадат многобройни дейности или алтернативни доходи,

— насърчаването на туризма и занаятчийските дейности,

— защитата на околната среда по отношение на земеделието и горите, и опазване на естествения пейзаж, както и подобряването на благосъстоянието на животните,

— финансов инженеринг,

▼M2

както и капиталовложенията в горското стопанство (глава VIII).

В/06 **Местоназначение на производството на земеделското стопанство**

4. *В/6 а) Потребление от домакинството на собственика*

II. ►M3 Подаръци на семейството и на родните без заплащане ще се считат като предназначени за консумация в домакинството. Крайна продукция съгласно тази характеристика следва определението за краен продукт, използван в селскостопанските счетоводни отчети (т.е. земеделски продукти, използвани като изходен материал за друго производство, като например фураж за животинско производство, не спадат към крайния продукт).

Разбира се 50 % не може да се счита за точната прагова стойност, но може да бъде идея за тази величина. ◄

5. *В/6 б) Директни продажби на потребителите*

II. Разбира се, посочването на тези 50 % няма да бъде смятано като резултат от една точна оценка, по-скоро като предписание за големина.

▼M1

Г.— З. **ОБЩА ПЛОЩ**

I. Общата площ на стопанството (Г—З) се състои от селскостопанската площ, използвана от стопанството (Г—Ж) и друга земя (З).

II. В раздел I се дава по-точна информация относно това, как се използват площите, които вече са вписани в раздели Г—З. Всяка площ, вписана в раздел I, не може да бъде добавена към други площи, тъй като това ще доведе до двойното ѝ вписване.

Площта, която се използва за селскостопански цели, включва площите, засети с основни култури, които ще бъдат прибрани в годината на провеждане на проучването.

При разбивката на общата площ по обработваеми площи всяка отделна площ се вписва само веднъж.

Трайните и многогодишните насаждения (например аспержи, ягоди или храсти) се включват от годината, в която са засадени, макар че още не дават продукция.

Култивираните гъби (И/2) се изключват от общата площ.

Що се отнася до комбинираните култури (И/5), използваната земеделска площ се разпределя по културите в съотношение, съответстващо на използваната за тези култури земя.

По подобен начин се разпределят и частично залесените земеделски земи.

Този принцип не се прилага за смесените култури (това са културите, които се отглеждат и прибират заедно на една и съща земя, например смесена царевица) или за последователните култури (например ечемик, под който е засята детелина).

При комбинираните култури, ако определена култура не е от значение за стопанството, тя се пренебрегва при разбивката на площите.

Изключение от принципа на пропорционално разпределение може да се направи, ако резултатите няма да бъдат задоволителни, при положение че се спазват нормите, утвърдени от държавите-членки в съгласие с Комисията.

Последователните вторични култури се вписват само в раздел И/1. В раздели Г—Ж площта на всяка последо-

▼M1

вателна култура не се изчислява, а се взема като площ на една култура, приета за основна. Ако в продължение на една стопанска година на определена площ се отглеждат няколко култури последователно, основната култура е тази, която има най-висока стойност от цялото производство. Ако по стойността на производството не може да се определи коя е основната култура, то за основна култура се приема онази, която заема съответната площ за най-дълъг период от време.

Г. **ОБРАБОТВАЕМА ЗЕМЯ**

I. Земята, която се експлоатира (разорава или обработва) редовно, по принцип в рамките на система на сеитбооборота.

II. Системата на сеитбооборота означава, че културите в даден участък следват други култури според предварително определен план. Обикновено културите се сменят всяка година, но те могат да бъдат многогодишни. За да се разграничава обработваемата земя от трайните насаждения (Ж) или от постоянните пасища и ливади (Е), се използва праг от пет години. Това означава, че ако определен парцел се използва за една и съща култура за срок от пет или повече години, без в рамките на този период да се отстранява предишната култура и да се насажда нова култура, този парцел не се счита за обработваема земя.

Някои култури, които обикновено се третират като зеленчуци, като декоративни растения или промишлени култури (например аспержи, рози, декоративни храсти, култивирани заради техните цветове или листа, ягоди, хмел) се включват в тази категория, дори ако заемат съответната площ за период, надвишаващ пет години.

▼M3

Орна земя, обхващаща култури от категории Г/1—Г/20, Г/23—Г/35, незасята земя без субсидии (Г/21) и незасята земя без стопанска употреба, но годна за изплащане на субсидии (Г/22).

▼M1

Площите с промишлени култури, отглеждани на земя, оставена за възстановяване, се включват в съответните раздели, но също така се вписват в позиция И/8 б).

Г/1—Г/8 **Зърнени култури за производството на зърно (включително и за семе).**

II. С изключение на зърнените култури, които вече са прибрани, или зелените фуражи. Те се включват в позиция Г/18.

Г/1 **Обикновена пшеница и лимец**

I. *Triticum aestivum L. emend. Fiori et Paol., Triticum spelta L, and Triticum monococcum L.*

Г/2 **Твърда пшеница**

I. *Triticum durum Desf.*

Г/3 **Ръж**

I. *Secale cereale L.*

Включват се смесите от ръж и други есенни зърнени култури.

Г/4 **Ечемик**

I. *Hordeum vulgare L.*

Г/5 **Овес**

I. *Avena sativa L.*

Включват се смесите от овес и други пролетни зърнени култури.

▼M1

Г/6	**Царевица за зърно**
I.	Царевица (*Zea mays L.*), отглеждана за зърно.
II.	Царевица, прибирана ръчно, посредством машина за прибиране, машина за белене или комбайн, независимо от предназначението ѝ, в това число зърно за силаж. Също така зърно, прибирано заедно с части от кочаните, но с влажност, надвишаваща 20 % и използвана за силаж (т. нар. смес от зърно и кочани) също се включва тук. Сладките кочани със зърно за човешка консумация се включват в позиция Г/14.
Г/7	**Ориз**
I.	*Oryza sativa L.*
Г/8	**Други зърнени култури за производството на зърно**
I.	Зърнените култури, които се засяват в чист вид, прибират се в сухо състояние за зърно и не се включват никъде другаде от Г/1—Г/7.
II.	Тук влизат и следните култури: сорго (*Sorghum bicolor x Sorghum sudanense*), тритикале (*Triticosecale Wittmack*), просо (*Panicum miliaceum L.*), елда (*Fagopyrum esculentum.*) и канарско просо (*Phalaris canariensis L.*), тъй като те се култивират и преработват по същия начин, както и зърнените култури.
Г/9	**Протеинови култури за производството на зърно (включително за семена и смеси от бобови и зърнени култури)**
I.	Култури, засаждани и прибирани предимно заради тяхното съдържание на протеин.
II.	Протеиновите култури, които се прибират зелени, се включват в позиции Г/14 или Г/18 в зависимост от тяхното предназначение. Тези култури се състоят предимно от бобови растения.
Г/9 д)	*Грах, бакла и лупина*
I.	*Pisum sativum L., Vicia faba L., Lupinus spp.*, засети като чисти култури, прибирани в сухо състояние за зърно.
Г/9 е)	*Леща, нахут и фий*
I.	*Lens culinaris, Cicer arietinum, Vicia pannonica Crantz*или *Vicia varia,* засети като чисти култури, прибирани за сухо зърно.
Г/9 ж)	*Други протеинови култури, прибирани в сухо състояние*
I.	Култури, засети и прибирани за сухо зърно предимно заради тяхното протеиново съдържание, неупоменати другаде.
Г/10	**Картофи (включително ранни картофи и картофи за семе)**
I.	*Solanum tuberosum L.*
Г/11	**Захарно цвекло (без семената)**
I.	*Beta vulgaris L.*, предназначено за захарната промишленост и производството на алкохол.
Г/12	**Фуражни корени и зеленчуци от типа на зелето (без семената)**
I.	Фуражно цвекло (*Beta vulgaris L.*) и растения от семейството Brassicae, предназначени за фураж и други растения, отглеждани предимно заради техните корени, предназначени за фураж и неспоменати другаде.
II.	Всички растения от семейство Brassicae, предназначени за фураж, се включват в тази позиция, независимо дали

▼M1

кореният или стеблата им се използват за фураж. Други такива култури са например алабашът (*Helianthus tuberosus L.*), сладките картофи (*Ipomoea batatas (L.*), пащърнак (*Pastinaca sativa L.*), ям (*Discorea spp.*), маниока (*Manihot esculenta Crantz*).

Г/23— Г/35 **Технически култури**

I. Растения, които обичайно не се продават пряко за консумация, тъй като се нуждаят от промишлена преработка преди крайната им употреба.

II. Включително семената за тревисти маслодайни растения, без семената и посадъчния материал за влакнодайни растения, хмел, тютюн и други технически култури.

Г/23 **Тютюн**

I. *Nicotiana tabacum L.*

Г/24 **Хмел**

I. *Humulus lupulus L.*

Г/25 **Памук**

I. *Gossypium spp.*

Г/26 **Рапица и репица**

I. *Brassica napus L.* и *Brassica rapa*, отглеждани за производството на растително масло и прибирани като сухо семе.

Г/27 **Слънчоглед**

I. *Helianthus annuus L.*

Г/28 **Соя**

I. *Glycine max L.*

Г/29 **Лен (маслодаен лен)**

I. *Linum usitatissimum L.*, сортовете, отглеждани предимно за производство на растително масло.

Г/30 **Други маслодайни култури**

I. Други растения, отглеждани предимно заради тяхното маслено съдържание, прибирани като сухо семе, неупоменати другаде.

II. Това могат да бъдат например синап (*Sinapis alba L.*), мак **(***Papaver somniferum L.*), сусамено семе (*Sesamum indicum L.*), кашу (*Cyperus esculentus L.*), фъстъци (*Arachis hypogea*).

Г/31 **Лен**

I. *Linum usitatissimum L.*, сортовете, отглеждани предимно за производство на влакно.

Г/32 **Коноп**

I. *Cannabis sativa L.*

Г/33 **Други текстилни култури**

I. Други растения, отглеждани предимно заради съдържанието на влакна, неупоменати другаде.

II. Те могат да бъдат например юта (*Corchorus capsularis*), манилски коноп (*Musa textilis*), сизал (*Agave sisalana*), кенаф (*Hibiscus cannabinus*).

Г/34 **Ароматни и медицински растения и билки**

II. Основните ароматни медицински растения и билки са:

ангелика (*Angelica spp.*), беладона (*Atropa spp.*), лайка (*Matricaria spp.*), канела (*Carum spp.*), дигиталис (*Digitalis spp.*), тинтява (*Gentiana spp.*), исоп (*Hyssopus*

▼M1

spp.), жасмин (*Jasminum spp.*), лавандула и лавандин (*Lavandula spp.*), риган (*Origanum spp.*), мелиса (*Melissa spp.*), мента (*Mentha spp.*), мак **(***Papaver spp.*), зимзелен **(***Vinca spp.***),** псилиум (семе) (*Psyllium spp.*), шафран (*Curcuma spp.*), градински чай (*Salvia spp.*), невен (*Calendula spp.*), валериан **(***Valeriana spp.*) и др.

Г/35 **Технически култури, неупоменати другаде**

I. Други технически култури, които не са споменати другаде.

II. Те могат да бъдат например цикория (*Cichorium intibus L.*) и захарна тръстика (*Saccharum officinarum L.*).

Г/14 и Г/15 **Пресни зеленчуци, пъпеши, ягоди**

II. Култивираните гъби (И/2) се изключват.

Г/14 **Пресни зеленчуци, пъпеши, ягоди, отглеждани на открито или под ниско (недостъпно) покривало**

Г/14 а) *Отглеждани на открито*

I. Зеленчуци, пъпеши, ягоди, отглеждани в сеитбооборот с други земеделски култури.

II. Зеленчуците, отглеждани на открито, са предимно, но не винаги, предназначени за промишлена преработка, а не за преки продажби на пазара.

Основният елемент тук е системата на сеитбооборота в стопанството: ако засетите със зеленчуците площи се редуват с култури, различни от градинарските култури (Г/14 и Г/16), въпросните площи се считат за „открито поле“.

Г/14 б) *Пазарно градинарство*

I. Зеленчуци, пъпеши и ягоди, отглеждани в сеитбооборот с други градински култури (Г/14 и Г/16).

II. Зеленчуците в пазарното градинарство са предимно, но не винаги, предназначени директно за пазара, а не за промишлена преработка.

Основният елемент тук е системата на сеитбооборота в поземления участък: ако площта, която е засадена със зеленчуци, се редува само с други градинарски култури (Г/14 и Г/16), тя се счита за „земя за пазарно градинарство“.

Г/15, Г/17 и Ж/7 **Култури, отглеждани под стъклено покритие или високо (достъпно) покритие**

I. Култури, които за целия период на растеж или през по-голямата част от него се отглеждат в оранжерии или под стационарни или подвижни високи покрития (стъкло или твърда или гъвкава пластмаса).

II. Това изключва разстланите по земята найлонови платна, а също така земята под стъклени покривала (звънци) или тунели, недостъпни за човека, както и подвижните остъклени рамки.

При подвижните оранжерии или високите покрития, се регистрира общата площ, която е била действително покрита по време на предходните 12 месеца (които се сумират, за да се изчисли общата покрита площ), а не просто площта, покрита от инсталацията във всеки един момент.

Площите, засети с култури, които се отглеждат през част от времето под стъклено покритие и през част от времето на открито, се отчитат като отглеждани изцяло под стъклено покритие, освен ако периодът, който действително прекарват под стъклено покритие, е силно ограничен.

▼M1

Ако същата площ под стъкленото покритие се използва повече от веднъж, то тя се отчита само веднъж.

При многоетажните оранжерии се отчита само базовата площ.

Г/16 **Цветя и декоративни растения (без разсадниците), отглеждани на открито или под ниски (недостъпни) защитни покрития**

Г/17 **Цветя и декоративни растения (без разсадниците), отглеждани под стъклени покрития и други (достъпни) защитни покрития**

Г/18 **Фуражни растения**

I. Всички „зелени“ полски култури, предназначени за фураж за животните, отглеждани в сеитбооборот с други култури и заемащи същата земя за период, по-малък от пет години (годишни или многогодишни фуражни култури).

II. Тези „зелени“ култури (за разлика от културите, които се отглеждат „за сухо зърно“) обикновено се използват за зелена паша на животните или се прибират зелени, но също така могат да се прибират изсушени, като например сухото сено. По принцип цялото растение, с изключение на корените, се прибира и се използва за фураж.

Тук се включват и културите, които не се използват в самото стопанство, а се продават или за пряка употреба в други стопанства, или на промишлени предприятия.

Включват се и зърнените култури, техническите култури и останалите полски култури, прибирани и/или консумирани в зелено състояние за фураж. Фуражните корени и зеленчуците от типа на фуражното зеле (Г/12) се изключват.

Г/18 а) *Временни треви*

I. Тревисти растения за пасбище, сено или силаж, включени като част от нормалния сеитбооборот, отглеждани в продължение на поне една реколтна година и по-малко от пет години, засети с трева или тревни смеси. Площите се разораят или обработват по друг начини или растенията се унищожават с други средства, като например с хербициди, преди да бъдат засети отново.

II. Смеси от предимно тревисти растения и други фуражни култури (обикновено бобови култури), за пасбище, прибирани в зелено състояние, или като сухо сено се включват в тази позиция.

Годишните тревни насаждения (отглеждани по-малко от 1 реколтна година не се включват тук).

Г/18 б) *Други зелени фуражи*

I. Други предимно едногодишни фуражни култури (например фий, зелена царевица, зърнени култури, прибирани и/или консумирани в зелено състояние бобови растения).

Г/18 (б/i) Зелена царевица (царевица за силаж)

I. Царевица (*Zea mays L.*), отглеждана за силаж.

II. Всички форми на фуражна царевица, която не се отглежда за зърно (цели кочани, целите растения или части от тях). Това включва зелена царевица, директно консумирана от животните (без силаж) и цели кочани (зърно, стъбла, шума), отглеждани за фураж или силаж.

▼M1

Г/18 (б iii) Други фуражни растения

I. Други полски култури, предназначени за фураж за животните, прибирани в зелено състояние, неупоменати другаде.

II. Различните сортове детелина, годишни или многогодишни: например пурпурна (*Trifolium incarnatum L.*), червена (*T. pratense L.*), бяла (*T. repens L.*), египетска (*T. alexandrinum*), персийска (*T. resupinatum*) и различните сортове люцерна се включват тук.

Тук се включват и смесите от предимно бобови (обикновено > 80 %) фуражни култури и тревисти растения, прибирани зелени или като сухо сено.

Тук се включват: годишни култури, като зърнени, едногодишни райграси, едногодишно сорго, някои годишни житни растения, като например едногодишна метлица (*Poa annua L.*), растения, принадлежащи към други семейства, като например кръстоцветните, които не са споменати другаде (рапица и др.) калифорнийската камбанка (*Phacelia tanacetifolia Benth*), ако се прибират в зелено състояние.

Зелената царевица се изключва.

Г/19 **Обработваема земя за семена и посадъчен материал**

I. Площи за производство на семена и посадъчен материал за продажба, без зърнените култури, ориза, бобовите култури, картофите и маслодайните семена. Семената и посадъчният материал за собствени нужди на стопанството (например млади зеленчукови растения, като например посадъчен материал за зеле или маруля) се включват в позициите за съответната култура.

II. Включват се семената за зелен фураж.

Г/20 **Други полски култури**

I. Полски култури, невключени в Г/1—Г/19 или в Г/21—Г/35.

II. Настоящата позиция включва само култури с малко икономическо значение, като това са само такива растения, които не могат да бъдат класифицирани в никаква друга позиция. Смесите от култури, доколкото е възможно, трябва да бъдат вписвани другаде, или според дефинициите на съответния сорт, или, ако нищо не е посочено, в позицията за културата с най-висока икономическа стойност.

Ако дадена култура не може да се отчита отделно, тя следва да се групира с култури от същия вид, а не с други култури от различни категории. Например малките парцели с маслодаен лен не следва да се включват в настоящата позиция, а в позицията „други маслодайни растения“.

Г/21 и Г/22 **Угар**

II. Земята за угар трябва да се разграничава от поредните култури (И/1) и неизползваната селскостопанска площ (З/1). Най-съществената характеристика на земята за угар е, че тя е оставена за възстановяване обикновено за една цяла стопанска година.

Угар може да бъде:

1. Гола земя, на която не вреят никакви култури;

2. Земя с естествена растителност, която може да се използва за фураж или да се разорава;

3. Земя, засята изключително с цел производството на зелен тор (зелена угар).

▼M1

Г/21 **Угар без никакви субсидии**

I. Цялата земя, включена в системата на сеитбооборота, независимо дали се обработва или не, но непроизвеждаща реколта в рамките на стопанската година, за която се изплаща финансова помощ или субсидия.

▼M3

Г/22 **Незасята земя без стопанска употреба, но представителна за изплащане на субсидии**

I. Площи, неизползвани вече за производствени цели, за които стопанството може да получи финансова помощ. Това включва площи, които съгласно Регламент (ЕО) № 1782/2003 на Съвета (или, където е подходящо, най-новите правни актове) не се използват вече за производствени цели, се поддържат в добро земеделско и екологично състояние и са представителни за единично изплащане или за изплащане на помощи като за площи, предназначени за конкретни цели. Ако съществуват подобни национални схеми, тези площи се включват към тези характеристики.

Площи, неупотребявани за производство за период от повече от пет години по схеми, които не изискват поддръжка в добро земеделско и екологично състояние, следва да се вписват в З/1 + З/2.

▼M1

II. Обработваемите площи, включени в схеми, при които е разрешено производството на нехранителни култури и такива се отглеждат по силата на договорни споразумения, се отчитат другаде в позиции Г/1—Г/20 или Г/23—Г/35.

Д. **ГРАДИНИ ЗА СОБСТВЕНО ПОЛЗВАНЕ**

I. Площи, използвани за отглеждането на земеделски продукти, предназначени за консумация от стопанина и неговото домакинство.

II. Градините за собствено ползване обикновено са отделени от останалата земеделска земя и лесно се различават като градини за лично ползване. Само спорадично свръхпроизведените продукти, отгледани на тази площ, се продават извън стопанството. Всички площи, от които се продават систематично продукти на пазара, спадат към други позиции, дори ако част от тези продукти се консумират от стопанина и неговото домакинство.

Площите, използвани за производство на фураж за всякакви животни, дори ако животните се консумират от стопанина и неговото семейство, спадат към съответните други позиции.

Градините за лично ползване могат да включват както обработваема земя, така и трайни насаждения.

В настоящата позиция не влизат:

— градини, предназначени за развлечения (паркове и ливади) (З/3),

— площи, обработвани от колективни домакинства, например изследователски институции, религиозни общности, училища на пансионен принцип, затвори и т.н. Тези площи се считат за земеделско стопанство, ако това стопанство, макар че е свързано с колективното домакинство, се ръководи по такъв начин, че да отговаря на останалите критерии за земеделско стопанство. Тези площи, както и площите в рамките на едно земеделско стопанство, се класифицират според тяхната употреба.

▼M1

Е. **ТРАЙНИ ТРЕВНИ НАСАЖДЕНИЯ И ЛИВАДИ**

I. Земя, която се използва постоянно (за пет или повече години) за отглеждане на тревни фуражни култури посредством култивация (засаждане) или естествено (самозасаждане) и която не е включена в сеитбооборота на стопанството.

II. Земята може да се използва за пасбище или да се коси за силаж или сено.

Е/1 **Пасбища и ливади, без грубите пасбища**

I. Постоянни пасбища на земи с добро или средно качество. Тези площи обикновено могат да се използват за интензивно пасище.

II. Следните се изключват:

— груби пасбища, независимо дали се използват спорадично или постоянно (Е/2),

— неизползвани пасбища и ливади (З/1).

Е/2 **Грубо пасбище**

I. Непроизводителни постоянни пасбища, обикновено на нискокачествени почви, например в планински или високопланински райони, които по принцип не са обект на наторяване, култивация, презасяване или дрениране.

Тези площи обикновено се използват само за екстензивно пасбище, не могат да поддържат животински стада с голяма гъстота и обикновено не се косят.

II. В настоящата позиция се включват каменисти земи, пустеещи земи, планинските ливади и „еленовите гори“ в Шотландия.

Неизползваните груби пасбища не се включват тук (З/1).

▼M3

Е/3 **Постоянни тревни площи и ливади, неизползвани вече за производствени цели, представителни за изплащане на субсидии.**

I. Постоянни тревни площи и ливади, неизползвани вече за производствени цели, които в съответствие с Регламент (ЕО) № 1782/2003, (или, където е приложимо, най-новите актове), поддържани в добро земеделско и екологично състояние, са годни за изплащане на единични субсидии.

▼M1

Ж. **ТРАЙНИ НАСАЖДЕНИЯ**

I. Култури, които не се отглеждат в сеитбооборот, различни от постоянно затревените площи, заемащи съответната площ за дълъг период от време и даващи продукция в продължение на няколко години.

II. Настоящата категория включва разсадниците (освен нетърговските разсадници за горски дървесни видове, разположени в горите, които са включени в позицията за горски земи), както и растения, използвани за сплитане или тъкане (ракита, тръстика и други, Ж /6).

В настоящата позиция не се включват културите, които се третират като зеленчуци, като декоративни растения или като технически култури (например аспержи, рози, декоративни храсти, култивирани заради техните цветове или листа, ягоди, хмел), дори ако са трайни. Те се вписват в съответните категории обработваема земя.

▼M1

Ж/1—Ж/6	**Трайни насаждения на открито**
Ж/1	**Овощни и ягодоплодни насаждения**
I.	Площи, засадени с овощни дръвчета, храсти и трайни ягодоплодни растения, различни от ягодите, за производство на плодове. Овощните градини могат да бъдат с плътни непрекъснати редове с минимално разстояние между дърветата или разпръснати, с големи разстояния между дърветата, и не могат да съдържат други култури.
II.	Включват се кестеновите дървета. Изключват се цитрусовите (Ж/2) и маслиновите (Ж/3) насаждения, както и лозите (Ж/4).
Ж/1 а)	*Пресни плодове и ягодоплодни сортове в умерения климатичен пояс*
I.	Плодове и ягодоплодни насаждения, които традиционно се отглеждат в условията на умерен климат за производството на пресни плодове и ягодоплодни.
Ж/1 б)	*Овощни и ягодоплодни сортове в субтропичния климатичен пояс*
I.	Овощни и ягодоплодни насаждения, които традиционно се отглеждат в условията на субтропичен климатичен пояс. Овощни и ягодоплодни насаждения, които традиционно се отглеждат в условията на субтропичен климат за производство на пресни плодове и ягодоплодни.
II.	Например следните култури се считат за субтропични плодове и ягодоплодни сортове: анона (*Anona spp.*), ананас (Ananas spp.), авокадо (*Persea spp.*), банани (*Musa spp.*), бодлива круша (*Opuntia spp.*), личи (*Litchi spp.*), папая (*Carica spp.*), манго (*Mangifera spp.*), гуава (*Psidium spp.*) и пасифлора (*Passiflora spp.*).
Ж/1 в)	*Черупкови плодове*
II.	Това могат да бъдат: орехи (*Juglans regia L.*), лешници (*Corylus avelanna L.*), бадеми (*Prunus dulcis (Mill.) D.A. Webb.*), кестени (*Castanea sativa Mill.*).
Ж/2	**Цитрусови насаждения**
I.	*Citrus spp.*
Ж/3	**Маслинови насаждения**
I.	*Olea europea L.*
Ж/3 а)	*Обичайно отглеждани за производство на трапезни маслини*
I.	Насаждения със сортове, обичайно отглеждани за производството на трапезни маслини.
Ж/3 б)	*Обичайно отглеждани за производство на маслини за маслиново масло*
I.	Насаждения със сортове, обичайно отглеждани за производството на маслиново масло.
Ж/4	**Лозя**
I.	*Vitis vinifera L.*
Ж/4 а)	*Лозя, обичайно отглеждани за производството на: качествени вина*

▼**M1**

I. Насаждения от винени сортове грозде, обичайно отглеждани за производството на качествени вина, произвеждани в определени региони (качествени вина psr), които са съобразени с изискванията на Регламент (ЕО) 1493/1999 на Съвета от 17 май 1999 г., относно общата организация на пазара на вино ([1]) или, където е приложимо, последните законови разпоредби и изискванията, предвидени за тяхното приложение, както и изискванията на националното законодателство.

Ж/4 б) *Лозя, обичайно отглеждани за производството на: други вина*

I. Насаждения със сортове грозде, отглеждани за производството на вина, различни от висококачествените вина, произведени в определен регион (psr).

Ж/4 в) *Лозя, обичайно отглеждани за производството на: трапезно грозде*

I. Насаждения със сортове грозде, отглеждани за производството на трапезно грозде.

Ж/4 г) *Лозя, обичайно отглеждани за производството на: стафиди*

I. Насаждения със сортове грозде, отглеждани за производството на стафиди.

Ж/5 **Разсадници/маточници/пепиниери**

I. Насаждения с млади дървесни растения, отглеждани на открито, за по-нататъшно разсаждане:

а) пепиниери за лози и лозови корени;

б) маточни градини разсадници за овошки;

в) маточни градини за декоративни растения;

г) разсадници за горски дървесни видове (без тези за задоволяване нуждите на самото стопанство в рамките на залесени площи);

д) дървета и храсти за разсаждане в градини, паркове, покрай пътища или върху насипи (например растения за живи плетове, розови и други декоративни храсти, декоративни иглолистни растения) включително във всички случаи техните запаси и младият размножителен материал.

II. Разсадниците за горски дървесни видове с търговска цел, независимо дали се намират в залесени зони или извън тях, се включват в позиция Ж/5, както и разсадниците за горски дървесни видове с нетърговска цел за задоволяване на собствените потребности на стопанството, които се отглеждат извън залесени зони. Но в (обикновено малките) разсадници за задоволяване на собствените потребности на стопанството, които се намират в залесени зони, се включват в позицията на залесените територии (позиция З/2).

В таблична форма:

Разсадници за горски дървесни видове

	С търговска цел	С нетърговска цел (за собствено ползване в стопанството)
Разположени в гори	Ж/5	З/2
Разположени извън гори	Ж/5	Ж/5

([1]) ОВ L 179, 14.7.1999 г., стр. 1.

▼M1

Ж/6 **Други трайни насаждения**

I. Трайни насаждения на открито, различни от включените в позиции Ж/1—Ж/5 и особено тези за сплитане или тъкане (виж. позиция 02.01.42 в списъка на земеделските продукти).

Ж/7 **Трайни насаждения под стъклено покритие**

Виж Г/15, Г/17 за дефиницията на „стъклено покритие“.

З. **ДРУГА ЗЕМЯ**

„Друга земя“ включва неизползвани земеделски земи (земеделски земи, които не се обработват вече по икономически, социални или други причини и които не се използват в системата на сеитбооборота) и земя, заета от сгради, стопански дворове, пътеки, водоеми, кариери, неплодородна земя, скали и др.

З/1 **Неизползвани земеделски земи (земеделска земя, която не се обработва вече по икономически, социални или други причини и която не се използва в системата на сеитбооборота)**

I. Площи, които в миналото за били използвани като земеделски земи и които по време на референтната година на проучване вече не се използват по икономически, социални или други причини и които не представляват част от системата на сеитбооборота, което означава, че не се предвижда те да бъдат използвани за земеделски цели.

II. Тази земя може отново да стане обект на обработка, като за целта се използват обичайните ресурси в земеделското стопанство.

Изключват се следните земи:

— градини за развлечение (паркове и ливади) (З/3),

— угар (Г/21 и Г/22).

З/2 **Залесени площи**

I. Площи, покрити с дървета или горски храсти, включително тополови насаждения във или извън горите, и разсадници за горски дървесни видове, намиращи се в залесени зони за собствените потребности на стопанството, както и горски съоръжения (горски пътища, складове за дървен материал и др.).

II. Когато земеделските култури са комбинирани със залесени територии, общата площ се разпределя в съотношение според използването на земята.

Ветрозащитните пояси и прегради, живите плетове и пр. трябва да се включат, доколкото е уместно да се считат за залесени територии.

Коледни елхи, както и дървета и храсти, отглеждани предимно като енергиен източник, се включват тук независимо от тяхното местоположение.

Следните се изключват:

— орехови и кестенови дървета, отглеждани предимно заради техните плодове (Ж/1), други насаждения от негорски дървесни видове (Ж) и ракитак (Ж/6),

— площи с изолирани дървета, малки групи или редове дървета (З/3),

— паркове (З/3) градини (паркове и ливади) (З/3), затревени площи (Е/1 и Е/2) и неизползвани груби пасбища (З/1),

— пустеещи земи и планински ливади (Е/1 или Ж/1),

▼M1

— разсадници за горски дървесни видове с търговска цел и други пепиниери извън залесените площи (Ж/5).

З/3 **Други земи (земи, заети от сгради, развлекателни паркове, стопански дворове, пътеки, водоеми, кариери, неплодородна земя, скали и т.н.)**

I. Всички части от подобно естество в общата площ на земеделското стопанство, които не съставляват използвана земеделска площ, нито неизползвана площ, нито залесена територия.

II. Тази позиция обхваща по-конкретно:

1. Площи, които не се използват пряко за производството на култури, но които са необходими за функционирането на стопанството, като например площи, заети от сгради или пътища.

2. Площи, неподходящи за земеделско производство, например такива, които могат да бъдат обработвани само чрез извънредни средства, които обикновено не са на разположение на земеделското стопанство, напр. заблатени територии, пустеещи земи и др.

3. Градини за развлечение (паркове и ливади).

▼M3

И. **Гъби, напоявани площи, областни, които вече не се използват за производствени дейности, за които се изплащат субсидии и площи за странични схеми за осъществяване на инициативи**

▼M1

И/1 **Последователни вторични култури (без културите в градини за търговски цели и културите, отглеждани под стъклено покритие).**

I. Култури, които следват (или евентуално предхождат) основната култура и се прибират по време на дванадесетте месеца на референтния период. Записва се площта за всяка една от тези култури, ако има повече от една последваща (или предходна) култура.

II. Площта, засята с последващата култура, не се брои двойно, т.е. площта се включва в раздели Г—Ж само за основната култура, а площта на последващата култура не се включва в никоя друга позиция, освен в И/1.

Културите в градините за търговски цели (Г/14 б), културите под стъклено покритие (Г/15, Г/17) и градините за лично ползване (Д) се изключват.

И/2 **Гъби**

I. Култивирани гъби, отглеждани в сгради, които са специално изградени или адаптирани за отглеждане на гъби, както и в подземни помещения, пещери и мазета.

II. Проучването трябва да отчита реалната площ на отглеждане (лехи, торби или подобни повърхности), която се използва поне веднъж по време на 12-месечния референтен период.

Площта се отчита само веднъж, дори ако се използва неоднократно.

И/3 а) *Обща поливна площ*

I. Максималната площ, която би могла да се полива през референтната година, като се използват съоръженията и количеството вода, които обичайно са на разположение в стопанството.

II. Общата поливна площ може да бъде различна от сумата на площите, съоръжени с напоителни съоръжения, тъй като съоръженията могат да са подвижни и следователно

▼M1

използваеми в няколко парцела по време на стопанската година; поливният капацитет също така може да е ограничен от наличните количества вода или от периода, в който е възможна подобна подвижност на съоръженията.

И/3 б) *Площ на поливните култури*

I. Площта, засята с култури, които действително са били напоявани поне веднъж по време на 12-те месеца, предхождащи датата на провеждане на проучването.

II. Културите, отглеждани под стъклено покритие и градините за лично ползване, които почти винаги се напояват, не се включват.

Ако по време на стопанската година в даден парцел се отглежда повече от една култура, въпросната площ трябва да се посочи само веднъж: за основната култура, ако за нея е било използвано напояване, или в останалите случаи – за най-важната поливна вторична или последваща култура.

И/5 **Комбинирани култури**

I. Едновременно отглеждане на временни култури (полски култури или пасбища и ливади) и трайни насаждения и/или горска растителност в един и същи парцел, а също така и в по-широк смисъл едновременното отглеждане на различни видове трайни и временни насаждения на един и същ парцел.

II. Тази характеристика обхваща общата площ, която реално се използва за комбинираните култури. Подразделянето на общата площ по различни култури е разгледано в Г—Ж „Обща площ“.

И/7 **Естествени торове от животински произход (течен, полутечен и твърд тор)**

I. *Твърд тор:* изпражнения (със или без слама) от домашни животни, включително с малко количество урина.

Течен тор: урина от домашни животни, включваща евентуално малки количества изпражнения и/или вода.

Полутечен тор: тор в течна форма, т.е. смес от изпражнения и урина на домашни животни, включваща евентуално също вода и/или малки количества слама.

И/7 а) *Складови съоръжения*

I. При твърдия тор складови съоръжения означава съхраняване върху непромокаема повърхност със способност за задържане на изтичането, със или без покрив.

При течния или полутечния тор складови съоръжения означава водонепропусклив резервоар, открит или закрит, или облицована лагуна.

II. Складовите съоръжения, които не са използвани по време на 12-месечния референтен период, не се вписват.

И/7 б) *Складов капацитет*

I. Броят на месеците, през които складовите съоръжения могат да съхраняват произвеждания в стопанството тор, без да възникне риск от изтичане и без необходимост от изпразване.

▼M3

И/8 **Площи, неизползвани вече за производствени цели, годни за изплащане на субсидии и площи за странични схеми за осъществяване на инициативи, в разбивка по:**

а) площи, неизползвани вече за производствени цели, годни за изплащане на субсидии (*вписани вече в Г/22 и Е/3*):

▼M3

б) площи, използвани за производство на неселскостопански цели (*например рапица, дървета, храсти и др., включително леща, грах, фий, вписани вече в Г и Ж*);

▼M1

в) площи, превърнати в постоянни пасища и ливади (вече вписани в позиции Е/1 и Е/2);

г) бивши земеделски земи, превърнати в залесени площи или подготвени за залесяване (вече вписани в позиция З/2);

д) други площи (вече вписани в позиции З/1 и З/3).

▼M3

I. Площи, неизползвани вече за производствени цели, за които стопанството може да получи финансова помощ. Това включва площи, които съгласно Регламент (ЕО) № 1782/2003 на Съвета (или, където е подходящо, най-новите правни актове), не се използват вече за производствени цели, се поддържат в добро земеделско и екологично състояние и са представителни за единично изплащане или за изплащане на помощи като за площи, предназначени за конкретни цели. Ако съществуват подобни национални схеми, тези площи се включват към тези характеристики.

▼M1

II. Включват се само тези площи, за които стопанството има право да получава финансова помощ по време на референтна година на проучването.

Тук се включват и площите, за които стопанството има право да получава финансова помощ по подобни схеми на базата на по-стари законови разпоредби.

И/9 а) *Покривни култури през зимния сезон*

I. Растения, засети специално с оглед на тяхната функция да ограничават загубата на хранителни вещества поради тяхното изпаряване във въздуха, оттичане в повърхностните или подземните води през зимния сезон или през други периоди, когато земята е гола или по друг начин податлива на подобни загуби. Икономическата изгода от подобни култури е ниска и тяхната основна цел е защита на почвата.

II. Земеделската земя, която няма растителна покривка или по чиято повърхност има само остатъчна растителност, е особено уязвима на оттичането на хранителни вещества. Това се взема под внимание както от земеделските стопани, така и от законодателството/администрацията. С цел ограничаване на загубите, които имат неблагоприятно въздействие както върху околната среда, така и върху икономиката, едно от най-ефективно използвано средство е поддържането на растителна покривка върху земята през цялото време. В някои държави-членки изискванията да се отглеждат обичайните зимни култури, като зимна пшеница или покривни култури, както са дефинирани тук, на известен процент от обработваемата земя, са или включени в нормативната уредба, или представляват част от агроекологичните програми, в които земеделските стопани могат да участват.

Тези култури следва да бъдат разграничавани от обичайните зимни зелени култури, като например зимна пшеница, която се прибира, или затревените площи, като това са култури, засявани през есента с единствената цел да ограничат оттичането на хранителни съставки. Те обикновено се разорават през пролетта преди засяването на друга култура, като не се прибират и не се използват за пасбища.

▼**M1**

Й.	**ДОБИТЪК** (към деня на провеждане на проучването)
Й/1—19	**Добитък**
I.	Броят на производствените животни, които към деня на проучването са в пряко владение или се стопанисват от стопанството. Животните не са непременно собственост на стопанина. Те могат да се намират в стопанството (на използвани от стопанството площи или в помещения) или извън стопанството (на общински пасища или в процес на миграция и т.н.).
II.	Домашните любимци и други животни, с изключение на конете, които не се използват в производството или за дейности, генериращи приходи, т.е. използват се само за развлечение на семейството на стопанина, не се включват (освен конете). Включват се животните, които се намират на пасбище в рамките на стопанството, макар да принадлежат на друго (неземеделско) предприятие (например фуражен завод или кланица). Миграционните стада, непринадлежащи към стопанства, използващи земеделски площи, се считат за независими стопанства. Изключват се следните: — животни, намиращи се временно в стопанството (например женски животни, взети за обслужване), — животни на пасбище в рамките на други стопанства.
Й/1	**Чифтокопитни**
I.	Домашни животни, принадлежащи към сем. *Equus*
II.	Включват се ездитни коне, състезателни коне и коне, използвани само за развлечение от семейството на стопанина.
Й/2—8	**Едър рогат добитък**
I.	Домашни животни от вида (Bos taurus и Bubalus bubalus).
II.	Включват се и други разновидности на биволите.
Й/2	**Едър рогат добитък на възраст под една година – мъжки и женски**
Й/3	**Мъжки едър рогат добитък на възраст от една до две години**
Й/4	**Женски едър рогат добитък на възраст от една до две години**
II.	Изключват се женските говеда, които вече са се отелвали (Й/7 и Й/8).
Й/5	**Мъжки рогат добитък на възраст на две и повече години**
Й/6	**Юници на възраст на две и повече години**
I.	Женските говеда на възраст две и повече години, които още не са се отелвали.
II.	Женските говеда на възраст две и повече години, които още не са се отелвали, се включват тук дори да са бременни към деня на проучването.
Й/7 и Й/8	**Млечни крави и други крави**
I.	Крави: женски говеда, които вече са раждали (включително тези, които са на възраст под две години).
Й/7	**Млечни крави**
I.	Крави, които поради своята порода или специфични качества се отглеждат изключително или принципно за

▼**M1**

	производство на мляко за човешка консумация, или за преработка в млечни продукти. Тук се включват млечните крави, които са изведени от млечно производство (независимо дали са угоявани между последната си лактация и заколването).
Й/8	**Други крави**
I.	1. Крави, които поради своята порода или специфични качества се отглеждат изключително или принципно за производството на телета, и чието мляко не е предназначено за човешка консумация, или за преработка в млечни продукти. 2. Впрегатни крави
II.	Включват се други изведени от производство крави (независимо дали са угоявани преди заколването).
Й/9	**Овце** (от всички възрасти)
I.	Домашни животни от вида *Ovis*
Й/9 а)	*Овце: овце майки*
I.	Женски овце, които са се обагнили.
II.	Включително: — овце майки и агнета за разплод, — изведени от производство овце майки.
Й/9 б)	*Други овце*
I.	Всички други овце, без овцете за разплод.
Й/10	**Кози (от всички възрасти)**
I.	Домашни животни от вида *Capra*
Й/10 а)	*Кози* (женски животни за разплод)
I.	Женски кози, които са се окозили.
II.	Включително: — кози майки с ярета за разплод, — изведени от производство кози майки.
Й/10 б)	*Други кози*
I.	Всички кози с изключение на козите за разплод.
Й/11—Й/13	**Свине**
I.	Домашни животни от вида *Sus scrofa*
Й/11	**Млади свине с живо тегло под 20 кг**
Й/12	**Свине майки с тегло над 50 кг**
I.	Женски свине за разплод, независимо дали са се опрасили.
II.	Изключват се изведените от производство свине.
Й/13	**Други свине**
I.	Свине с живо тегло от 20 до 50 кг, свине за угояване, включително изведените от производство нерези и изведените от производство женски свине, с живо тегло над 50 кг (независимо дали са угоявани преди заколването) и нерези за разплод с живо тегло от 50 кг или повече.
Й/14—16	**Птици**
Й/14	**Бройлери**
I.	Домашни птици от вида *Galus domesticus*, които се отглеждат за производство на месо.
II.	Изключват се ярки, кокошки носачки и изведени от производство носачки.

▼M1

Й/15	**Кокошки носачки**
I.	Домашни птици от вида *Gallus domesticus*, които се отглеждат за производство на яйца.
II.	Включват се подрастващите ярки, преди да започнат да носят, и изведените от производство кокошки. Включват се всички кокошки, които са започнали да носят, независимо дали яйцата са за консумация или за разплод. Включват се и разплодните петли за кокошките носачки.
Й/16	**Други птици**
I.	Птици, неупоменати в позиция Й/14 или Й/15.
Й/16 а)	*Пуйки*
I.	Домашни животни от вида (*Meleagris*).
Й/16 б)	*Патици*
I.	Домашни животни от вида (*Anas*).
II.	Тук се включват патици за „foie gras“.
Й/16 в)	*Гъски*
I.	Домашни животни от вида *Anser anser dom*.
II.	Тук се включват гъски за „foie gras“.
Й/16 г)	*Други птици, невключени другаде*
II.	Това могат да бъдат например пъдпъдъци (*Coturnix*), фазани (*Phasianus*), токачки (*Numida meleagris dom*), гълъби (*Colombinae*), щрауси (*Struthio camelus*). Тук не се включват животни, отглеждани в затворени пространства за лов, а не за производство на месо.
Й/17	**Зайци: зайкини за разплод**
I.	Зайкини (от вида *Oryctolagus*) за производство на зайци за угояване, които вече са раждали.
Й/18	**Пчели**
I.	Брой на кошерите, заети с пчели (*Apis mellifera*), отглеждани за производство на мед.
II.	Всяка колония (рояк) от пчели се счита за един кошер, независимо от характеристиката и вида на кошера.
Й/19	**Животни, невключени другаде**
I.	Всички животни, използвани за производството на земеделските продукти, посочени в приложение II, раздел А, освен продуктите, посочени в приложение II, раздел Б.
К.	**ТРАКТОРИ, КУЛТИВАТОРИ, СЕЛСКОСТОПАНСКА ТЕХНИКА И ОБОРУДВАНЕ**
	Използване на селскостопанска техника
I.	Техниката, използвана на земеделското стопанство, по време на 12-те месеца, предшестващи деня на провеждане на проучването.
	Принадлежащи на стопанството
I.	МПС, техника и съоръжения, които са изключителна собственост на земеделското стопанство в деня на проучването.
II.	Включват се МПС, техника и съоръжения, които са временно дадени под наем на други земеделски стопанства.
	Използвани от няколко стопанства
1.	*Принадлежащи на друго стопанство*
I.	МПС, техника и съоръжения, които са собственост на дадено земеделско стопанство и се използват от проуч-

▼M1

ваното стопанство (например по силата на споразумения за взаимно подпомагане или отдаване под наем от кооперация за земеделска техника).

2. *Принадлежащи на кооператив*

I. МПС, земеделска техника и съоръжения, принадлежащи на кооперативни сдружения и използвани от проучваното стопанство.

3. *Съвместно притежание*

I. МПС, техника и съоръжения, съвместно притежавани от две или повече земеделски стопанства или принадлежащи на сдружения за селскостопанска техника.

Принадлежащи на обслужващи организации

I. МПС, техника и съоръжения, които са собственост на обслужваща организация.

II. Обслужващите организации са предприятия, които извършват услуги на земеделските стопанства по договор, използвайки МПС и друга техника. Тези услуги могат да представляват основната дейност на предприятието или да бъдат вторична дейност (например фирмите, чиято основна дейност е продажбата или ремонтът на земеделска техника, търговията със земеделски продукти или тяхната преработка, в селското стопанство или за местна природоопазваща власт).

K/1 **Четириколесни трактори, верижни трактори, влекачи**

I. Всички трактори с поне две оси, използвани в земеделското стопанство, и всички останали МПС, използвани като земеделски трактори. Тази позиция включва и използваните като земеделски трактори специални МПС, като например „Jeeps“, „Unimogs“ и др.

Но МПС, използвани през 12-те референтни месеци на проучването изключително за нуждите на горския фонд, за рибарство, за копаене на канавки или строителство на пътища и други изкопни работи, се изключват.

K/2 **Култиватори, разрохквачки, механични окопвачки, механични косачки**

I. МПС, използвани в земеделието, градинарството и лозарството, с една ос или подобни превозни средства без ос.

II. Машините, използвани единствено за паркове и ливади, се изключват.

K/3 **Комбайни**

I. Машини самодвижещи се, теглени от трактори или монтирани на трактор, използвани за прибирането и вършеенето на зърнени култури (включително ориз и царевица за зърно), бобови култури и маслодайни семена, семената на варивата и тревите, и т.н.

II. Специализираните машини за прибирането на грах не се включват.

K/9 **Други напълно механизирани машини за прибиране на реколтата**

I. Машини, различни от комбайните (K/3, самодвижещи се, теглени от трактор или монтирани на трактор, за продължителното прибиране на захарно цвекло, картофи и фуражни култури).

II. Прибирането на дадена реколта може да се извършва посредством една или повече операции (напр., когато няколко машини, които имат различни функции, се използват в непрекъсната последователност, в подобни случаи различните машини се броят за една машина).

▼M1

К/10 **Напоителни съоръжения**

I. Всички видове съоръжения, използвани за целите на напояването, независимо дали водата се пръска върху културите, или се подава в наземни изкопи или тръби.

II. Оборудване, което се използва изключително в градините за търговски цели или оранжериите, се изключва, но се включва оборудването, използвано за отглеждането на полски зеленчуци.

К/10 а) *Подвижни напоителни съоръжения*

I. Всички съоръжения, използвани за поливни цели, които могат да бъдат пренасяни от един участък в друг през един и същи период на отглеждане.

К/10 б) *Стационарни напоителни съоръжения*

I. Всички съоръжения, използвани за поливни цели, които са стационарни и не могат да бъдат пренасяни по време на сезоните на отглеждане.

Л. **ЗЕМЕДЕЛСКА РАБОТНА РЪКА**

Статистическата информация за селскостопанската работна ръка се събира по такъв начин, че да позволява съставянето на таблици, в които данните (напр. за възрастовия състав и отработеното време) от различните, свързани със земеделската работна ръка категории и класове, се пресичат взаимно и/или с други анкетни характеристики. Това означава, че всяко лице, което извършва земеделска работа в стопанството, се класифицира според всички класове, изисквани в категорията.

Данните се събират само веднъж за всяко отделно лице, т.е. ако определено лице изпълнява различни роли в стопанството, например ако съпругът/съпругата на стопанина едновременно е управител на стопанството, данните за това лице не се събират два пъти. Данните се събират по реда на категориите, т.е. първо, за стопанина, след това за управителя, след това за съпруга/съпругата, след това за останалите членове на семейството.

Груповите стопанства (виж Б/1 б) се считат за неизползващи работна ръка, член на семейството. В резултат на това за груповите стопанства данните по позиции „съпруг/съпруга“ (обикновено Л/2) и „други членове на семейството“ (Л/3 а) и Л/3 б) се включват в позиция Л/4.

При стопанствата, в които стопанинът е юридическо лице, разделите „стопанин“ (Л/1), „съпруг/съпруга“ (Л/2) и „други членове на семейството“ (Л/3 а) и Л/3 б) не се попълват. Управителят се вписва в позиция Л/1 а) и се счита за семейна работна ръка, която не е член на семейството. Ако съпругът/съпругата на управителя или останалите членове от неговото/нейното семейството работят редовно в стопанството, те се вписват в позиция Л/4, а ако работят нередовно, позиция Л/5 и 6.

Л/1—Л/6 **Земеделска работна ръка в стопанството**

I. Всички лица, завършили своето задължително образование (достигнали са възрастта, на която законно могат да напуснат училище), които извършват земеделска работа в проучваното стопанство по време на 12-месечния период преди деня на проучването.

Следните категории се вписват в анкетата, но не се броят в позицията „земеделска работна ръка, общо“:

— еднолични стопани, които не извършват земеделска работа в стопанството,

▼M1

— съпрузи/съпруги на еднолични стопани, които не извършват земеделска работа в стопанството.

Партньорите в груповите стопанства, които не участват в земеделската работа на стопанството, се изключват от проучването.

Периодът на наблюдение може да бъде по-кратък от 12 месеца, ако предоставената информация е на 12-месечна база.

Всички лица на пенсионна възраст, които продължават да работят в стопанството, се включват в земеделската работна ръка.

Възраст за завършване на задължителното образование в държавите-членки:

Белгия	18 години
Дания	16 години
Германия	15 или 16 години
Гърция	15 години
Испания	16 години
Франция	16 години
Ирландия	15 години
Италия	16 години
Люксембург	15 години
Нидерландия	16 години
Австрия	15 години
Португалия	15 години
Финландия	16 години
Швеция	16 години
Великобритания	16 години

▼A1

Чешка република	15 години
Естония	7 години
Кипър	15 години
Латвия	18 години
Литва	16 години
Унгария	16 години
Малта	16 години
Полша	18 години
Словения	15 години
Словашка република	16 години

▼M4

България	16 години
Румъния	15 години

▼M1

Белгия, Германия и Нидерландия имат система за задължително образование на пълен учебен ден до определена възраст, следвано от задължително образование на непълен учебен ден (обикновено стажове/практики) за още 2 или 3 години. В Германия има различни правила в различните провинции (лендери).

▼M1

Забележка: Тези възрастови граници не трябва да се интерпретират съвсем формално, тъй като няколко от държавите-членки нямат определена възраст за завършване на задължителното образование, а вместо това определят броя години, през които всяко лице трябва да учи. В резултат на това лицата, които са започнали образованието си на необичайна възраст, имат възможност да го завършат на необичайна възраст.

Не се включва работната ръка, която работи в стопанството, но е наета от трета страна или по силата на споразумения за взаимно подпомагане (например работна ръка на фирми-изпълнителки или кооперативи).

Л/1—Л/6 **Земеделска работа**

I. Всеки вид работа, която се извършва в проучваното стопанство и е свързана с производството на продуктите, включени в приложение II, както и с поддържането на обема на продукцията, или с дейности, които непосредствено произтичат от тези производствени работи.

II. „Работата, свързана с производството“ включва между другото следните задачи:

— организация и управление (покупко-продажби, счетоводство и т.н.),

— полска работа (оран, събиране на сено, прибиране на реколтата и т.н.),

— отглеждане на животни (подготовка и разпределение на фураж, доене, полагане на грижи за животните и т.н.),

— всички дейности, извършвани в стопанството, които са свързани със съхранението, преработката и подготовката за пазара на основните земеделски продукти (силажиране, опаковане и т.н.),

— поддръжка (на сградите, техниката, съоръженията и т.н.),

— собствен транспорт на стопанството, доколкото той се осъществява от собствената работна ръка на стопанството,

— всички неотделими неземеделски вторични дейности. Това са дейности, тясно свързани със земеделското производство, които не могат да бъдат отделени от основната земеделска дейност (например производството на масло).

От „земеделска работа, извършвана в стопанството“ се изключват:

— работа за личното домакинство на стопанина/-партньорите или на управителя/управителите и техните семейства,

— всички дейности, свързани с горското дело, лова, риболова или рибовъдството (независимо дали са извършвани на територията на стопанството или извън него). Може обаче да се включи ограничено количество от подобна дейност, извършвана от земеделски работник, ако измерването на тази дейност поотделно е невъзможно,

— отделими неземеделски вторични дейности (например преработката на земеделски продукти в стопанството),

— всички извършвани неземеделски дейности,

— всички останали доходоносни дейности (виж Л/7—Л/9 „Други доходоносни дейности“ и раздел М/1), извършвани от стопанина и/или от работната ръка.

▼M1

Л/1—Л/6	**Изработено време в стопанството**
I.	Работното време, посветено на земеделска работа за стопанството, с изключение на работата в домакинствата на стопанина или управителя.
II.	„Пълно работно време“ означава минималният брой часове, изискван от националното законодателство, уреждащо трудовите правоотношения. Ако националните разпоредби не предвиждат минимален годишен брой работни часове, то за минимална стойност се приемат 1 800 часа (225 работни дни или 8 часа дневно).
Л/1 и Л/1 а)	*Стопанин и управител на стопанството: дефинирани в позиции Б/1 и Б/2*
II.	Цялата задължителна информация се събира на името на физическото лице, което действа като стопанин (Л/1) или управител на стопанството (Л/1 а). Ако става въпрос за групово стопанство, данните се събират за лицето, което се счита за стопанин (виж Б/1 б). Събират се само данни за физически лица. Това означава, че ако стопанинът е юридическо лице, данните се събират само за управителя.
Л/2	**Съпруг/съпруга на стопанина**
II.	Данните се събират за съпрузите/съпругите на едноличните стопани, включително неработещите в стопанството. Ако съпругът/съпругата е партньор в групово стопанство, той/тя се вписва в позиция Л/4. Ако съпругът/съпругата е управителят на стопанството, той/тя се вписва в позиция Л/1 а).
Л/3	**Други членове на семейството на стопанина**
I.	Членове на семейството на едноличния стопанин, различни от съпруга/съпругата, които извършват земеделска работа в стопанството, но които не е задължително да живеят в него.
II.	„Членове на семейството на стопанина“ обикновено означава съпругът/съпругата, роднини по възходяща или низходяща линия (включително тези по брак или по осиновяване) и братя и сестри на стопанина или на неговия/неговата съпруг/съпруга (виж Б/2 а). Без значение е дали тези лица получават заплата и дали работят редовно в стопанството. Ако член от семейството на стопанина е управител на стопанството, той/тя трябва да се впише в позиция Л/1 а), но ако лицето е партньор в групово стопанство, то се вписва в позиция Л/4.
Л/4—Л/6	**Работна ръка, която не е член на семейството**
I.	Всички лица, извършващи земеделска работа за земеделското стопанство и получаващи трудовото си възнаграждение от него, различни от стопанина и членовете на неговото семейство.
II.	Останалите партньори в груповите стопанства, различни от този, който се счита за стопанин (виж Б/1 б), всички съпруги/съпрузи и други членове на семейството или партньори в груповите стопанства, извършващи земеделска работа в стопанството, се включват в тази позиция. Те се третират като работна ръка, която не е член на семейството, но е без значение дали тези лица получават заплата.
Л/4	**Работна ръка, която не е член на семейството, редовно наета**
I.	*Редовно наета работна ръка:* лица, които са извършвали земеделска работа всяка седмица в проучваното стопанство по време на 12-те месеца, предхождащи проучването, независимо от продължителността на работната седмица.

▼M1

Включват се и лица, които са работили редовно за част от този период, но поради някоя от следните причини не са били в състояние да работят през целия период:

1. Специални производствени условия в стопанството.

2. Отсъствие поради отпуска, отбиване на военна служба, болест, трудови злополуки или смърт,

3. Започване или завършване на назначението в стопанството,

4. Пълно спиране на работа в стопанството поради бедствия (наводнение, пожар и т.н.).

II. Стопанствата със специални производствени условия (точка 1) включват например стопанствата, специализирани в отглеждането на маслини, грозде или плодове и зеленчуци на открито или специализирани в угояването на добитък на пасбища, което изисква работна ръка само за ограничен брой месец.

Точка 3 също така включва работниците, които са прекратили работата си в една ферма, за да започна да работят в друга по време на 12-те месеца, предхождащи деня на проучването.

Краткосрочните сезонни работници, напр. наетите само за брането на плодове и зеленчуци, не се включват тук, а в позиция Л/5 и Л/6, където се вписва броят положени трудодни.

Л/5 и Л/6 **Несемейна работна ръка, сезонно наета**

I. *„Частично наети“:* работници, които не са работили всяка седмица в работно стопанство през 12-те месеца, предхождащи проучването, по причини, различни от посочените в позиция Л/4.

Л/5 и Л/6 **Брой трудодни, положени от сезонно наети работници, които не са членове на семейството**

I. Всеки трудоден с продължителност, достатъчна работникът да получи заплащането за пълен трудоден, по време на който е извършена работа от вида, извършван обичайно от редовно нает земеделски работник. Дните от отпуската и болничните не се броят за работни дни.

II. Пълен работен ден е нормалният работен ден на редовно наетите работници на пълно работно време. Работното време на нередовната работна ръка се пресмята в пълни работни дни, дори ако трудовият договор предвижда работните дни да са по-дълги или по-кратки, отколкото тези на редовно наетите работници.

Л/7—Л/9 **Други доходоносни дейности**

I. Други дейности, различни от свързаните със земеделската работа дейности, както са дефинирани в позиция Л, извършвани срещу заплащане (заплата, надници, печалба или други видове заплащане, включително заплащането в натура, според предоставените услуги).

II. Това включва неземеделски доходоносни дейности, извършвани в самото стопанство (къмпинги, настаняване на туристи и др.) или на друго земеделско стопанство, както и дейности в неземеделски предприятия. Включва се и земеделската работа, извършвана в друго земеделско стопанство.

Изключват се неотделимите неземеделски вторични доходоносни дейности в стопанството.

Л/7: Събират се данни за онези стопани, които са едновременно и управители.

▼M1

Л/8: Само за стопанства, в които стопанинът е едноличен стопанин, се събират данни за всички съпруги/съпрузи (също така за онези, които не вземат участие в земеделската работа в стопанството).

Л/9: Събират се данни само за стопанствата, в които стопанинът е едноличен стопанин.

Ако стопанинът е юридическо лице, не се събира информация за управителите.

Основно занятие

I. Дейността, обявена от анкетирания като негова основна дейност.

II. Обичайна дейност, която отнема повече време от времето, свързано със земеделска работа, извършвана за проучваното земеделско стопанство. Ако респондентът в действителност не работи в стопанството, всяка доходоносна дейност, описана по-горе, би се считала за основно занятие.

Допълнително занятие

I. Всяка друга дейност на анкетирания, който е обявил земеделската дейност в проучваното стопанство като своя основна дейност.

II. Обикновено дейност, която отнема по-малко време, отколкото времето, свързано със земеделската работа, извършвана за проучваното земеделско стопанство.

Л/10 **Равностойни пълни работни дни земеделска работа, невключена в позиции Л/1—Л/6, положени в стопанството от лица, незаети пряко от стопанството** (например от работници на подизпълнители).

I. Всички видове земеделска работа (виж бележките в позиции Л/1—Л/6 „земеделска работа“), положена за стопанството от лица, които не са пряко наети от стопанството, а са самонаети или наети от трети страни, например изпълнители или кооперативи. Броят на часовете положена работа трябва да се приравни на еквивалентния брой дни или седмици на база пълно работно време.

II. Включват се работни дни на лица, работили в стопанството от името на друго лице или фирма. Работата, положена от фирми за земеделско счетоводство, и неплатеното взаимно подпомагане се изключват.

М. **РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ**

Събира се информация относно това дали стопанинът и/или съпругът/съпругата ѝ/му или други членове на семейството, или един или повече партньори в групово стопанство извършват някакви доходоносни дейности, невключващи земеделска работа, както е дефинирана в позиции Л/1—Л/6, но които са пряко свързани със стопанството и имат икономическо значение за него.

В едно и също стопанство могат да се извършват няколко такива дейности. Те всички трябва да се регистрират.

Изключват се неотделимите доходоносни дейности в стопанството.

Горските дейности също се изключват.

М/1 **Пряко свързани със стопанството**

I. Дейности, при които или ресурсите на стопанството (площи, сгради, техника и др.), или неговите продукти се използват в дейността.

II. Ако се използва единствено несемейна работна ръка и никакви други ресурси на стопанството, работниците се считат за работещи в две различни образувания, и

▼**M1**

поради това тези дейности не се смятат за директно свързани със стопанството.

Не се включват дейностите, които не са свързани пряко с дейността на стопанството, например магазин, в който не се продава собствена продукция.

М/1 а) *Туризъм, хотелиерство и други развлекателни дейности*

I. Всички дейности в областта на туризма, хотелиерски услуги, показване стопанството на туристи или други групи, спортни и рекреативни дейности и т.н., при които се използват или площите, или сградите, или други ресурси на стопанството.

М/1 б) *Занаяти*

I. Занаятчийски стоки, произведени в стопанството или от стопанина и членовете на семейството, или от несемейни работници, при условие че те също така извършват земеделска работа, независимо от начина, по който тези стоки се продават.

М/1 в) *Преработка на земеделски продукти*

I. Цялата преработка на първични селскостопански продукти до преработени вторични продукти в стопанството, независимо дали суровините се произвеждат в стопанството, или са закупени отвън.

II. Това между другото включва преработката на месо, производството на сирене, производството на вино и др.

В тази позиция се включват всички видове преработка на земеделски продукти, независимо дали тази преработка се счита за част от земеделието (например производството на вино в някои региони се разглежда като част от лозарския процес, докато в други региони то се смята за отделен процес).

Тук се включва директната продажба на земеделски продукти на потребителите, освен в случаите, когато в стопанството не се провежда никаква преработка на продукти (например директната продажба на мляко на съседите не се включва, тъй като не се изисква никаква преработка). Не се включва производството на земеделски продукти само за собствена консумация и продажбата на евентуални излишъци от такива продукти.

М/1 г) *Дървообработка (например нарязване на дървен материал и др.)*

I. Преработката на сурова дървесина в стопанството с пазарна цел (нарязване на дървен материал и пр.).

II. По-нататъшната преработка, като например производството на мебели от дървения материал, обикновено се включва в позиция М/1 б).

М/1 д) *Аквакултури*

I. Производството на риба, ракообразни и други, произведени в стопанството.

II. Дейностите, които са свързани само с риболов, се изключват.

М/1 е) *Производство на енергия от възобновими енергоизточници (енергията от вятъра, изгаряне на слама и т.н.*

I. Производството за пазарни цели на възобновима енергия – например, вятърни мелници или биогаз, използвани за производството на електричество, продажбата на земеделски продукти, слама или дървесина на енергопроизводителни предприятия и др.

II. Тук не се включва възобновимата енергия, произвеждана само за собствено потребление на стопанството.

▼**M1**

М/1 ж) *Работа по договор (с използване на оборудване от стопанството)*

I. Работа по договор, обикновено с използване оборудване на стопанството във или извън земеделския отрасъл, напр. снегопочистване, превоз, поддържане на ландшафта, земеделски или екологични услуги и т.н.

М/1 з) *Други*

I. Други доходоносни дейности, невключени другаде, например, отглеждането на животни за кожите им.

Н. **ЕКОЛОГИЧНИ АСПЕКТИ**

Н/1 **Източник на вода за напояване**

I. Източникът на използваната в стопанството вода за напояване, от който идва цялата или по-голяма част от тази вода.

II. Едно стопанство може да използва един или повече източници на вода за напояване, в зависимост от климатичните условия или цената на водата. Тук се събира информация относно източника, който се използва през нормална и през суха година. Ако предшестващата проучването година е била необичайно дъждовна, събираните данни следва да бъдат от друга година.

Н/1 а) *Подпочвени води*

I. Водоизточници, разположени в стопанството или в близост до него, използващи вода, изпомпвана от сондирани или изкопани кладенци, или от свободно течащи естествени извори на подпочвени води или подобни.

II. Не е задължително тези водоизточници да се използват само за напояване, те могат да се използват и за други цели в стопанството.

Н/1 б) *Повърхностни водоизточници в стопанството (малки водоеми или язовири)*

I. Малки естествени водоеми или изкуствени язовири, разположени изцяло в рамките на стопанството или използвани само от стопанството.

II. Първоначалният източник на вода може да бъде дъждовна вода или подпочвени води, събирани в резервоари. Ако подпочвените води се събират в язовир само по време на напоителния сезон, то те се включват в позиция Н/1 а).

Н/1 в) *Повърхностни води извън стопанството – езера, реки или водни пътища*

I. Повърхностни сладки води (езера, реки и други водни пътища), които не са създадени изкуствено за целите на напояването.

II. Изкуствените язовири, канали или реки, дори ако не са създадени специално за целите на напояването, се вписват в позиция Н/1 г).

Тук се включват малки язовири (под 1 000 $м^3$), които са създадени специално за правилното функциониране на помпите в малки потоци.

Н/1 г) *Вода от общи водоснабдителни мрежи извън стопанството*

I. Водоизточници извън самото стопанство, различни от посочените в Н/1 в), достъпни за най-малко две стопанства. Достъпът до такива водоизточници обикновено се таксува.

II. Водоснабдяването може да бъде публично или частно. Водоизточникът е без значение. Тук обикновено се вписва водата, транспортирана до стопанството в

▼M1

резервоари, освен ако нейният източник не е категорично повърхностни води, както са дефинирани в позиция Н/1 в).

Н/1 (д/i) Обезсолена или полусолена вода

I. Вода, произхождаща от силно солени източници като Атлантическия океан или Средиземно море, в който случай тя се преработва за намаляване концентрацията на сол (обезсоляване), преди да се използва, или от нискосолени източници, като Балтийско море и някои реки, в който случай водата може да се използва директно в непреработен вид.

Н/1 (д/ii) Повторно използвана вода

I. Вода, която е преминала през пречиствателна процедура за отпадъчни води и се предоставя на ползвателя като рециклирани отпадъчни води.

Н/2 **Методи за напояване**

II. Тук не се включват методите за напояване, които се използват за култури под стъклено или високо покритие, или в градините за лично ползване.

Н/2 а) *Повърхностно напояване (заливане, улеи)*

I. Насочването на водата по земната повърхност, или чрез заливане на цялата площ, или чрез отвеждането ѝ по малки улеи между засетите с култури лехи с използването на гравитационна сила.

Н/2 б) *Напояване чрез пръскане*

I. Напояване на растенията чрез разпръскване на водата под високо налягане като дъжд над насажденията.

Н/2 в) *Капково напояване*

I. Напояване на растенията чрез довеждане на водата ниско покрай растенията капка по капка или с микропръскачки, или чрез довеждането ѝ до състояние, подобно на мъгла.

Н/3 **Некултивирани синори или части от ниви, поддържани от фермера с екологична цел, за което същият получава помощ от Общността**

I. Площи, състоящи се от некултивирани синори или други части от нивите, които се стопанисват от фермера за целите на опазването на околната среда в рамките на специални агроекологични ангажименти, одобрени от национален или регионален програмен документ за развитие на селските райони, за които стопанинът получава плащания в съответствие с разпоредбите на Регламент (ЕО) № 1257/1999. Ширината на тези площи надхвърля изискванията на обичайните добри селскостопански практики или задълженията, предвидени в съответните законови разпоредби. Тези площи могат да се включат в позиция З/1 или И/8, в зависимост от създадените за въпросните ангажименти нормативи.

II. Споменатите тук схеми за подпомагане обикновено са насочени към подобряване на биоразнообразието в стопанството или към опазването на повърхностните и подпочвените води. Тук по-конкретно се включват площите, които са изведени от земеделско производство дългосрочно (за най-малко 10 години) и площите, по отношение на които се предприети мерки, свързани с биотопите.

Правилата за използването и управлението на подобни площи са различни в рамките на различните национални или регионални програми, но те може да позволяват използването им за силно екстензивно пасбище или за премахване на тревата. Обикновено не се разрешава използването на пестициди и торове.

▼**M1**

Обичайните площи за обръщане на земеделската техника, необходими при сеитбата и други култивационни практики, както и тесните синори, които са обичаен елемент от добрите земеделски практики и следователно се изискват за получаването на помощи съгласно Регламент (ЕО) № 1251/1999, се третират като части от засетите култури, и следователно не се включват тук.

▼B

ПРИЛОЖЕНИЕ II

A. **СПИСЪК НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ ПРОДУКТИ** ([1])

01.1. **Продукти от орни земи, градински и зеленчукови култури**

01.11 **Зърнени култури и други продукти от орни земи**

01.11. 1 **Зърнени култури**

11 Твърда пшеница

11.1. Зимна пшеница

11.2. Пролетна пшеница

12. Мека пшеница

12.1. Зимна пшеница

12.2. Пролетна пшеница

13. Царевица

14. Ориз с люспи (неолющен ориз или арпа)

15. Ечемик

15.1. Зимен ечемик

15.2. Пролетен ечемик.

16. Ръж и овес

16.1. Ръж

16.11. Зимна ръж

16.12. Пролетна ръж

16.2. Овес

17. Други житни култури

17.1. Сорго

17.2. Елда

17.3. Просо

17.4. Канарено просо

17.5. Лимец

17.6. Смес от пшеница и ръж

17.7 Тритикале

17.8. Други

01.11. 2. **Други култури от орни земи**

21. Картофи

21.1. Ранни картофи

21.2. Други картофи

([1]) Този списък е изготвен въз основа на допълнение-I-A Списък на характеристиките на дейностите в сектора на земеделието в *Manual on Economic Accounts for Agriculture and Forestry* (сп.1) (1977 г.), на английски език.

▼B

22. Бобови растения (варива)

22.1. Грах за консумация от човека и фуражен грах

22.11. Полски грах (не за фураж)

22.12. Фуражен грах

22.2. Нахут

22.3. Полски фасул

22.4. Леща

22.5. Бакла

22.6. Ситна бакла

22.7. Други варива

22.71. Фий

22.72. Лупина

22.73. Варива, които не са класифицирани на друго място, както и изсушени зеленчукови смеси и изсушени зеленчуково-зърнени смеси.

23. Корени и луковици, съдържащи скорбяла или инулин

23.1. Корени от маниока

23.2. Сладки картофи

23.3. Земна ябълка

23.4. Корени от салеп

23.5. Други корени и луковици

01.11. 3. **Маслодайни растения**

31. Соево семе

32. Фъстъци

33. Нетропически маслодайни семена

33.1. Рапично семе

33.2. Слънчогледово семе

33.3. Сусамово семе

33.4. Синапено семе

33.5. Шафраново семе

34. Памуково семе

35. Тропически маслодайни семена и плодове

35.1. Копра

35.2. Ленено семе

35.3. Орехи и ядки от маслодайни палми

35.4. Рициново семе

35.5. Други тропически маслодайни семена и тропически плодове

35.51. Маково семе

35.52. Семе от карите

35.53. Други

▼B

01.11. 4. **Суров тютюн**

41. Неочистен от жили тютюн

42. Частично или изцяло очистен от жили тютюн

01.11. 5. **Захарни култури**

51. Захарно цвекло

52. Захарна тръстика

01.11. 6. **Фуражни култури**

61. Слама и бали от неочистени зърнени култури ([1])

62. Други

62.1. Шведска ряпа

62.2. Кръмно цвекло

62.3. Фуражни корени

62.4. Сено

62.5. Люцерна (алфа-алфа)

62.6. Детелина

62.7. Сладка детелина

62.8. Фуражно зеле

62.9. Лупина

62.10. Фий и други фуражни продукти (включително царевица, брана на зелено за фураж)

01.11. 7. **Влакнодайни растения**

71. Памук, нито кардиран, нито пениран

72. Юта и други текстилни ликови влакна

73. Лен, коноп и други вклакнодайни растения

73.1. Суров (необработен) или отопен лен.

73.2. Суров (необработен) или отопен коноп

73.3. Сурови (необработени) влакна от кокосови орехи

73.4. Суров (необработен) манилски коноп

73.5. Други сурови (необработени) влакнодайни растения

01.11. 8. **Суров естествен каучук**

81. Латекс от суров каучук

82. Естествен каучук под друга форма

01.11. 9. **Индустриални култури**

([1]) Виж част Б.

▼B

91. Ароматни или медицински растения

91.1. Корени от сладка папрат

91.2. Корени от женшен

91.3. Други ароматни и медицински растения

92. Семена за цвекло и фуражни растения

92.1. Семена за захарно цвкло

92.2. Семена за фуражни култури, без семена за захарно цвекло

92.21. Люцернови семена (алфа-алфа)

92.22. Детелинови семена

92.23. Семена за власатка

92.24. Семена за ливадна метлица от Кентъки

92.25. Райграсово семе

92.26. Семена от ливадна тимотейка

92.27. Други семена

93. Индустриални култури, които не са класифицирани на друго място

93.1. Шишарки на пресен хмел

93.2. Други технически култури

01.12. **Зеленчукови продукти, градински специалитети и продукти от разсад**

01.12 1. **Зеленчуци**

11. Кореноплодни зеленчуци

11.1. Лук

11.2. Дребен лук

11.3. Чеснов лук

11.4. Праз лук

11.5. Други луковични зеленчуци

11.6. Моркови

11.7. Репи

11.8. Салатно цвекло

11.9. Козя брада

11.10. Целина – глави

11.11. Репички

11.12. Други подобни ядливи кореноплодни

12. Плодни зеленчуци

12.1. Домати

12.2. Краставици и корнишони

12.3. Бобови растения (варива)

12.31. Грах

12.32. Бял боб

12.33. Други бобови растения

12.4. Пъпеши (включително дини)

▼B

13. Други пресни зеленчуци

13.1. Зеле, карфиол и други ядливи зеленчуци от вида Brassica

13.11. Карфиол и броколи

13.12. Брюкселско зеле

13.13. Други (колраби, бяло зеле, червено зеле, савойско зеле и т.н.)

13.2. Марули и цикория

13.21. Марули

13.211. Къдрава маруля

13.212. Други марули

13.22. Цикория

13.221. Цикория „Witloof“

13.222. Други видове цикория

13.3. Други зеленчуци

13.31. Артишок (ангинари)

13.32. Аспержи

13.33. Патладжани, тикви и тиквички

13.34. Целина, но не на глави

13.35. Гъби и трюфели

13.351. Гъби

13.352. Трюфели

13.36. Пиперки (от вида Capsicum или Pimenta)

13.37. Спанак, летен спанак и градинска лобода

13.38. Други (магданоз, кресон, ревен, градинска салата, лугачка, испански артишок и др.)

01.12. 2. **Разсадникови растения, декоративни растения и цветя**

21. Разсадникови растения, листни или цветни

21.1. Луковици, грудки, туберкули, клубени, мустачки и коренища, във вегетативен покой, в период на вегетация или цъфтеж

21.2. Други живи растения (включително корените им), издънки и калеми или пъпки за присаждане.

21.21. Невкоренени издънки и калеми или пъпки за присаждане

21.22. Дървета, храстовидни, млади дръвчета и храсти

21.23. Рододендрони и азалии

21.24. Розови храсти

21.25. Други

22. Рязани цветя

23. Цветни или плодни семена

▼B

24. Градински разсад и семена

01.13. **Грозде, плодове и орехи, плодове за производство на напитки и подправки**

01.13. 1. **Грозде**

11. Десертно грозде

11.1. Прясно грозде

11.2. Стафиди

12. Винено грозде

01.13. 2. **Плодове и орехи**

21. Различни тропически плодове

21.1. Кокосови орехи

21.2. Бразилски орех

21.3. Кашу

21.4. Банани

21.5. Фурми

21.6. Смокини

21.7. Ананаси

21.8. Авокадо

21.9. Гуаяви, манго и мангустани

21.10. Други тропически плодове

22. Цитрусови плодове

22.1. Портокали

22.2. Мандарини (включително видовете тангерини и satsumas), клементинки, wilkings

22.3. Лимони и лимети

22.4. Грейпфрути

22.5. Други цитрусови плодове

23. Различни плодове от умерения пояс

23.1. Папая

23.2. Ябълки

23.3. Круши

23.4. Дюли

23.5. Кайсии

23.6. Череши и вишни

23.7. Праскови (включително нектарини)

23.8. Сливи

23.9. Трънки

23.10. Други пресни плодове

23.101. Ягоди

23.102. Малини, къпини и кръстоски от малина и вид капина

23.103. Червено френско грозде, вкл. касис и цариградско грозде

23.104. Червени боровинки, черни боровинки и други плодове от рода Vaccinium

23.105. Други

23.11. Рожкови, вкл. и на зърна (семе)

▼B

	24.	Черупкови плодове и маслини
		24.1. Маслини
		24.2. Бадеми
		24.3. Лешници
		24.4. Обикновени орехи
		24.5. Кестени
		24.6. Шамфъстък
		24.7. Други
01.13.	3.	**Сурови кафе, чай, какао**
	31.	Кафе (непечено, безкофеиново)
	32.	Чай (зелен и черен)
	33.	Мате
	34.	Какао на зърна
01.13.	4.	**Подправки**
	41.	Червен и черен пипер, ванилия, канела, карамфил, мускатови орехи
	42.	Анасоново семе, семе от звездовиден анасон, копърово семе, кориандър на зърна, кимион на зърна, хвойнови плодове
	43.	Джинджифил, шафран, мащерка, дафинов лист
	44.	Други
01.13.	5.	**Вина, произведени от грозде, отгледано в рамките на стопанството** ([1])
	51.	Гроздова мъст
		52.1. Маркови вина
		52.2. Трапезни вина
		52.3. Други
01.13.	6.	**Зехтин от маслини, произведени в рамките на стопанството** ([1])
	61.	Суров зехтин
	62.	Нерафиниран зехтин
01.2.		**Животни, мляко, сперма**
01.21.		**Едър рогат добитък, млечно животновъдство**
01.21.	1.	**Едър рогат добитък**
	11.	Възрастни животни от рода едрия рогат добитък
		11.1. Расови животни за разплод
		11.2. Други
	12.	Телета
01.21.	2.	**Сурово краве мляко**
01.21.	3.	**Бича сперма**
01.22.		**Овце, кози и животни от семейство коне („Еквиде“)**

([1]) Виж част Б.

▼B

01.22.	1.	**Овце, кози и животни от семейство коне („Еквиде“)**
	12.	Овце
	13.	Кози
	14.	Коне, магарета, катъри и мулета
		14.1. Коне
		14.11. Расови животни за разплод
		14.12. Други
		14.2. Магарета, мулета и катъри
01.22.	2.	**Сурово овче и козе мляко**
	21.	Овче мляко
	22.	Козе мляко
01.22.	3.	**Вълна и козина**
	31.	Непрана вълна (стригана вълна)
	32.	Разни животински влакна и влакна от гриви и опашки (конски гриви, отпадъчни влакна, фина или група козина)
01.23.		**Свине**
01.23.	1.	**Свине**
	11.	Расови животни за разплод
	12.	Други
		12.1. Други с тегло под 50 кг
		12.2. Други с тегло равно или над 50 кг
01.24.		**Птици и яйца**
01.24.	1.	**Птици**
	11.	Петли, кокошки, патици, гъски, пуяци, пуйки и токачки
	12.	Други
01.24.	2	**Яйца**
01.25.		**Други животни**
01.25.	1.	**Други живи видове**
01.25.	2.	**Разни продукти от животински произход**
	21.	Натурален мед
	22.	Жаби и охлюви (без морските) [1]
	23.	Ядливи продукти от животински произход [1]
	24.	Пашкули на копринени буби [1]
	25.	Разни животински секрети [1]
01.25.	3.	**Гладки и кожухарски кожи** [1]
	31.	Кожухарски кожи от отглеждани във ферми и от уловени с капани диви животни (визони, бобри, ондатри, лисици и др.)
	32.	Заешки и агнешки гладки кожи
	33.	Други кожи от разни животни
01.4.		**Допълнителни земеделски и животновъдни услуги, с изключение на ветеринарните услуги**

[1] Виж част Б.

▼B

Единствено селскостопански работи по договор, т.е. работи, които обиковено се извършват от самите земеделски предприятия, като например оран, жътва, вършитба, сушене на тютюн, стригане на овце, грижи за животните и създаване на нови насаждения от предприятия по договор или от самите земеделски стопани.

01.5. **Лов, залагане на капани и развъждане на дивеч, вкл. свързани с тази дейност работи** ([1])

02.01. 41. **Декоративни елементи от зеленчуков произход** ([1])

02.01. 42 **Разни суровини от растителен произход (растителни материали от видове, които се използват главно за плетене)**

42.1. Бамбук

42.2. Ротанг

42.3. Други (тръстика, шавар, рафия, капок, луизиански мъх, сорго за метли и др.)

([1]) Виж част Б.

Б. СПИСЪК НА ИЗКЛЮЧЕНИТЕ ПРОДУКТИ

Поради необходимост от уточняване на обсега на изследването, следните продукти се изключват от стандартния списък на земеделските продукти, даден по-горе:

01.11. 61. **Слама и бали от неочистени житни култури** ([1])

01.13. 5. **Вино от грозде, произведено в рамките на стопанството** ([2])

51. Гроздова мъст

52.1. Марково вино

52.2. Трапезно вино

52.3. Други

01.13. 6. **Зехтин от маслини, произведени в рамките на стопанството** ([2])

61. Суров зехтин

62. Нерафиниран зехтин

01.25. 2. **Разни продукти от животински произход**

22. Жаби и охлюви (без морските)

23. Ядливи продукти от животински произход

24. Пашкули на копринени буби

25. Разни животински секрети

01.25. 3. **Гладки и кожухарски кожи**

31. Кожухарски кожи от отглеждани във ферми или уловени с капани диви животни (визони, бобри, ондатри, лисици и др.)

32. Заешки и агнешки гладки кожи ([1])

33. Други кожи от разни животни

01.4. **Допълнителни земеделски и животновъдни услуги, с изключение на ветеринарните услуги**

01.5. **Лов, залагане на капани и развъждане на дивеч, вкл. свързани с тази дейност работи.**

Всички ядливи растения, набрани извън стопанството ([3])

([1]) Доколкото основният продукт е включен.
([2]) Доколкото първият етап на производство е включен.
([3]) Доколкото обикновено тези растения не се берат или добиват в стопанството, не растат в земеделската площ и не могат да се оценят от статистическа гледна точка.

▼**M1**

ПРИЛОЖЕНИЕ III

СПИСЪК НА ИЗКЛЮЧЕНИЯТА, ПРИЕТИ В СПИСЪКА С ДЕФИНИЦИИ

а)	**Белгия**
Л/8	Информацията за други доходоносни дейности не се събира за съпругите/съпрузите на стопаните, които не работят в стопанството.
б)	**Дания**
Й/15	Разплодните петли за кокошките носачки не се включват в позицията „кокошки носачки“.
в)	**Федерална република Германия**
Ж/6	Коледните елхи и тополовите насаждения извън горските площи се включват в категорията „други трайни насаждения“ (Ж/6) и поради това се включват в използваните земеделски площи.
Й/14	Категорията „бройлери“ включва разплодните петли за кокошките носачки, като те не се включват в категорията „кокошки носачки“ (Й/15).
Л/3	Останалите членове на семейството на стопанина, които извършват земеделска работа в стопанството, но не живеят в него, се третират като „несемейна работна ръка“ (Л/4—Л/6).
г)	**Испания**
И/14	Категорията „бройлери“ включва разплодните петли за кокошките носачки, като те не се включват в категорията „кокошки носачки“ (Й/15).
Н/2	Методите за напояване включват също така методите за напояване, използвани в оранжериите и градините за лично ползване.
д)	**Франция**
Й/14	Тук се включват разплодните петли за бройлери.
е)	**Ирландия**
Й/9 а)	Не се включват изтеглените от производство овце майки.
ж)	**Италия**
Й/16 б) и в)	Гъските се включват в позиция Й/16 б).
з)	**Нидерландия**
Г/23, Г/24, Г/31, Г/32, Г/33	Категориите в тези позиции включват също така семената.
Д	Площите, свързани с категорията „градини за лично ползване“, се включват в раздел „Други земи“ (З).
Й/15	Разплодните петли за кокошките носачки не се включват в позицията „кокошки носачки“.
Л/3	Децата на стопанина, които извършват земеделска работа в стопанството, винаги се третират като семейна работна ръка. Останалите членове на семейството на стопанина обаче, които не живеят в стопанството, но работят в него, се считат за „несемейна работна ръка“ (Л/4—Л/6).
и)	**Португалия**
Й/14	Разплодните петли за бройлери се включват тук.

▼M1

й)	**Австрия**
Л/3	Останалите членове на семейството на стопанина, които извършват земеделска работа в стопанството, но не живеят в него, се третират като „несемейна работна ръка“ (Л/4—Л/6).
к)	**Финландия**
З/2	Не се включват непроизводителните горски площи и площите, покрити с горски храсти.
л)	**Швеция**
З/2	Не се включват непроизводителните горски площи и площите, покрити с горски храсти.
м)	**Обединеното кралство**
Д	Площите, свързани с категорията „градини за лично ползване“ се включват в раздел „Други земи“ (З).

▼M2

_____